

Y H T Y M Ä

Turun Osuuskauppa
tytäryhtiöineen

1 9 9 6

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Toimitusjohtajan katsaus	2
Hallituksen toiminta- kertomus	4
Kaupan toimintaympäristö	4
Kehitys S-ryhmässä	5
Yleiskatsaus TOK-yhtymän toimintaan	6
TOK-yhtymä konserni- tuloslaskelma	9
TOK-yhtymä konsernitase ...	10
TOK-yhtymä rahoituslaskelma	12
Turun Osuuskauppa tuloslaskelma	13
Turun Osuuskauppa tase	14
Turun Osuuskauppa rahoituslaskelma	16
Tilinpäätöksen liitetiedot	17
Hallituksen esitys ylijäämän käytöstä	21
Tilintarkastuskertomus	22
Hallintoneuvoston lausunto .	22
Päivittäis- ja erikoistavara- kauppa	23
Huoltamo- ja polttoainekauppa	24
Hotellit ja ravintolat	25
Taloushallinto	26
Edustajisto	27
Hallintoneuvosto	28
Hallitus	28
Tilintarkastajat	28
Asiakastoimikunnat	29
Kunnia- ja työansiomerkit	29
Huippumyyjäklubi	29
Luottamushenkilöt	29
TOK-yhtymän organisaatio ..	30
TOK-yhtymän toiminta- filosofia	31

Aloitin samoin kuin vuosi sitten: TOK-yhtymä teki viime vuonna historiansa parhaan tuloksen. Liiketoiminnan tulos oli 21,7 miljoonaa markkaa eli 3,2 miljoonaa markkaa edellistä vuotta parempi. Markkina-asemamme vahvistui kaikilla toimialoillamme. Asiakasomistajille jaettiin bonusta 8,7 miljoonaa markkaa. Myös koko S-ryhmälle vuosi 1996 oli menestyksellinen.

Toimintaympäristön kehitys oli pääosin myönteistä. Puolikestävien ja kestävien tavaroiden kauppa elpyi selvästi. Kannaltamme tärkein päivittäistavara-kauppa kasvoi ennakkotietojen mukaan lievästi. Hotellikauppa kasvoi selvästi, ravintolakauppa lievemmin. Bensiini-kaupan volyymi laski.

Päivittäistavara-kaupan vuosi oli menestyksellinen. Tulos parani selvästi. Uudistettujen ja laajennettujen Loimaan ja Paimion S-markettien menestys osoitti S-market liikeidean toimivuuden. Wiklund-Herkku keskustan

kauppana menestyi hyvin. Piispanristin Prisman saneeraus käynnistyi syksyllä ja se valmistuu huhtikuussa 1997.

Pitkään suunniteltu Turun Itäharjun Prisma valmistuu tämän vuoden marraskuussa. Sillä tulee olemaan suuret vaikutukset Turun markkinoihin. Turun ja Raision kaupunkien kanssa on käynnistetty neuvottelut suuryksikön saamiseksi myös Turun länsipuolelle.

Hotelli- ja ravintolatoimialan vuosi oli myös menestyksellinen. Tulos parani selvästi. Ravintola Samppalinna siirtyi TOK-yhtymän omistukseen. Se avataan uusittuna toukuussa 1997. Hotelli Hamburger Börsin kehittämissuunnitelmat etenivät. Uusi jazzravintola Birdland avattiin syksyllä. Tämän vuoden puolella käynnistyi hotellihuoneiden uusiminen. Myös ravintoloita uusitaan ja hotellihuoneita rakennetaan lisää. TOK-yhtymä on myös edelleen valmis laajentamaan toimialaa yritysostoin.

Huoltamotomitalan myynnin volyymikehitys oli hyvä. Tulos kuitenkin heikkeni. Polttoaineiden komissio-palkkio ei ole riittävä. Vuoden loppua kohden saavutettu volyymitaso polttoaineissa sekä myös päivittäistavaroissa ja kahvilatoiminnassa tuonee vuonna 1997 positiivisen tuloksen. Toimintaa haittasi suurimman yksikköme Koulukadun Nesteen sulkeminen uudistustöiden ajaksi. Loimaan jakelupiste S-marketin yhteydessä avattiin joulukuussa.

Työskentely sisäisen tehokkuuden, asiakastytyväisyyden ja kanta-asiakassuhteiden tiivistämiseksi on jatkunut määrätietoisesti koko vuoden. Kaikilla sektoreilla on edistytty.

Mittaukset yrityskuvan ja sisäisen ilmapiirin kohdalla osoittavat positiivista kehitystä.

TOK-yhtymä on antanut aktiivisen panoksensa Turun keskustan kehittämiseen. Pidämme tärkeänä torinalla tapahtuvaa pysäköintiä. Se mahdollistaa sekä Wiklund- että Börs-kortteleiden kehittymisen.

Vuoden 1996 investoinnit olivat yhteensä 20,4 miljoonaa markkaa. Taseen loppusumma on 256,6 miljoonaa markkaa (ed. vuonna 252,0 milj.markkaa). Korollisen vieraan pääoman määrä on 114,3 miljoonaa markkaa (ed.vuonna 105,2 milj.mk). Omien pääomien ja varausten osuus taseen loppusummasta on 27,0 % (ed. vuonna 29,1 %). Lukuun vaikuttaa SOK:lle takaisin maksettu osuuspääomasijoitus.

S-ryhmän kriteerein vuoden 1996 tulosta pidetään hyvänä. TOK-yhtymä saa saman arvosanan myös muilla kriteereillä mitattuna.

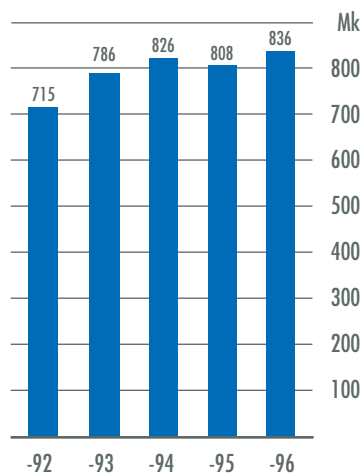
Vuoden 1997 toiminnan tulos on positiivinen, mutta heikkenee suurista investoinneista johtuen. Kokonaistulos jäänee negatiiviseksi, koska TOK-yhtymä maksoi kerralla vuoden alussa vanhat eläkevastuunsa (lähes 22 milj. markkaa). Osa niistä tullaan kattamaan käyttömaisuuden myynnistä saatavilla myyntivoitoilla.

Turussa maaliskuussa 1997

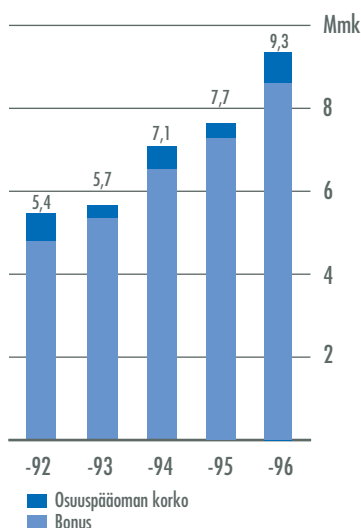

Veikko Autio

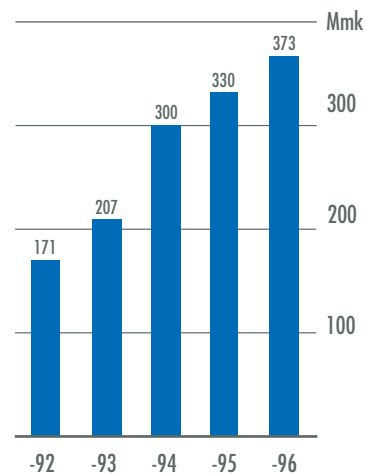
MYYNТИ / TEHTY TYÖTUNTI

OMISTAJILLE MAKSETUT BONUKSET JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT

BONUSMYYNТИ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

KAUPAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ 1996

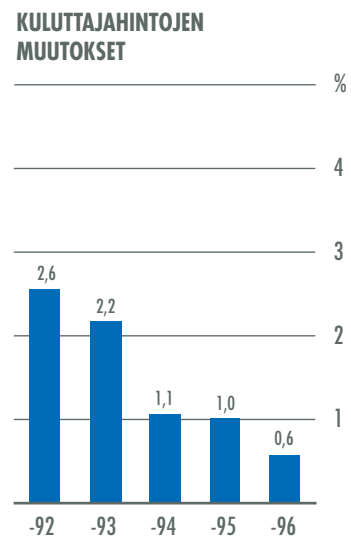
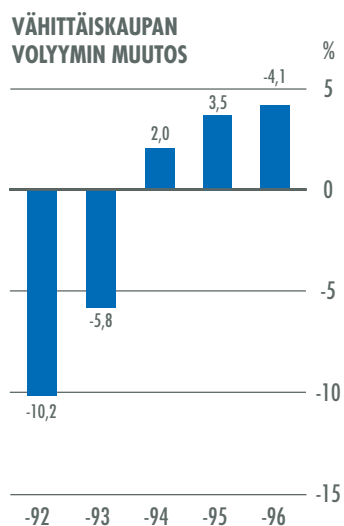
Vuoden 1995 lopulla alkanut mini-taantuma piti talouden kasvun verkkaisena viime vuoden alkupuolella. Syyskaudella kasvu voimistui merkittävästi ja koko vuoden kokonaistuotannon kasvu oli 3,2 prosenttia. Tuotannon lisäys oli suurinta energiahuollossa, metalliteollisuudessa, liikenteessä ja rakentamisessa, mutta myös kaupan ja muiden palveluiden tuotanto lisääntyi.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastui hieman edellisestä vuodesta, mutta vuositasolla lisäystä oli kuitenkin 3,5 prosenttia. Kestokulutustavaroiden myynti lisääntyi edelleen yli 10 prosentin vauhtia. Puolikestävien tavaroiden ja palvelusten kulutus lisääntyi noin 3 prosenttia, kun taas lyhytikäisten tavaroiden osalta lisäys jäi 1–2 prosentin tasolle.

Kuluttajahintojen nousu jäi kolmantena vuotena peräkkäin erittäin hitaaksi. Vuosikeskiarvoksi tuli 0,6 prosenttia. Ravintomenojen hintojen aleneminen päättyi joulukuussa, mutta keskimäärin ravintomenot laskivat vielä 2 prosenttia. Korkeiden aleneminen hidasti inflaatiota erityisesti asumismenojen kautta.

Vähittäiskauppa kasvoi ennakoitua ja edellistä vuotta nopeammin. Vähittäiskaupan määrä lisääntyi 4,1 ja arvo 4,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Tämänkin jälkeen vähittäiskauppa on yli 15 prosenttia vuoden 1989 huipputasoa alapuolella. Vähittäiskaupan toimialoista kasvoivat nopeimmin auto-kauppa ja kodinkoneiden myynti sekä sisustustarvikekauppa. Tavaratalokauppa lisääntyi yli

4 prosenttia, mutta supermarket-kauppa ja päivittäistavaramyymälöiden myynti polkivat paikoillaan. Anniskeluravintoloiden myynnin määrä nousi runsaat 3 prosenttia ja hotellien majoitusmyynti noin 2 prosenttia.

KEHITYS S-RYHMÄSSÄ

S-ryhmän vähittäismyynti vuonna 1996 oli 26,4 miljardia markkaa. Siinä oli lisäystä edelliseen vuoteen 9,7 prosenttia. Osuuskauppojen myynti oli 20,1 miljardia markkaa, jossa oli kasvua 10,0 prosenttia. Osuuskauppojen myynnistä paikallisosuuskauppojen osuus oli 3,5 prosenttia.

S-ryhmän päivittäistavarakauppa kehittyi edelleen vuonna 1996 erittäin hyvin kasvattaen myyntiään 7,8 prosenttia. Kun maamme päivittäistavarakaupan arvon ei ennakoida juurikaan kasvaneen, on S-ryhmä lisännyt selvästi markkinaosuuttaan jo kuudentena peräkkäisenä vuonna. S-ryhmän päivittäistavarakaupan markkinaosuuden arvioidaan nousseen 21,9 prosentista yli 23 prosenttiin.

Myös muilla toimialoilla oli kasvua. Käyttötavarakauppa kasvoi 2,8 prosenttia, hotelli- ja ravintolotoiminta 8,0 prosenttia, autokauppa 33,3 prosenttia, huoltamokauppa 21,6 prosenttia ja rauta-maatalouskauppa 1,7 prosenttia. Viljakauppa kasvoi varastojen purkautumisen myötä 57,6 prosenttia.

S-ryhmässä oli toimipaikkoja vuoden lopussa 1189, joka oli kaksi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Osuuskaupoilla toimipaikkoja oli 1023 ja SOK-yhtymällä 166 vähittäismyyntitoimipaikkaa. Toimipaikkoja avattiin vuoden aikana 52 ja suljettiin 47. S-ryhmän investoinnit vuonna 1996 olivat yhteensä laskettuna 970 miljoonaa markkaa. Alueosuuskauppojen investoinnit olivat 677 miljoonaa markkaa, mikä pitää sisällään myös ryhmän sisäiset käyttöomaisuusinvestoinnit.

S-ryhmän henkilöstön määrä oli vuoden vaihteessa 17 265. Siinä oli lisäystä 822 henkilöä. Osuuskauppojen henkilöstön määrä tytäryhtiöineen oli vuoden lopussa 12 918 henkilöä, jossa lisäystä oli 536 henkilöä.

Osuuskauppojen jäsenmäärä oli vuoden lopussa 543 521, jossa on lisäystä yli 13 prosenttia. S-ryhmän asiakasomistajapalvelujärjestelmä oli käytössä kaikissa alueosuuskaupoissa. Bonus-talouksia alueosuuskaupoilla oli 481 000, joiden tekemät bonus-

ostot olivat 9,3 miljardia markkaa. Bonusostot kasvoivat 26 prosenttia ja bonustalouksien määrä 77 000:lla. Bonusta alueosuuskaupat jakoivat asiakasomistajilleen 211 miljoonaa markkaa, jossa oli 40 prosentin lisäys. Asiakasomistajien säästökassasijoituksia osuuskaupoilla oli vuoden lopussa 1.403 miljoonaa markkaa. Siinä oli lisäystä 211 miljoonaa markkaa.

Alueosuuskauppojen toiminnan tulos oli ennakkotietojen mukaan 446 miljoonaa markkaa voitollinen. Tulosparannus oli 58 miljoonaa markkaa. SOK-yhtymän tulos heikkeni lähes saman verran ja oli 42 miljoonaa markkaa.

YLEISKATSAUS TOK-YHTYMÄN TOIMINTAAN

MYyntI

TOK-yhtymän myynti vuonna 1996 oli 852,7 miljoonaa markkaa, mikä on 50,1 miljoonaa markkaa eli 6,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Kuten oheinen taulukko osoittaa, kaikkien toimialojen myynti kasvoi. Huoltamoiden myynnin kasvu oli 8,1 prosenttia, päivittäis- ja erikoistavarakaupan 6,6 prosenttia ja hotellien ja ravintoloiden 4,2 prosenttia.

TOIMIPAIKKAVERKOSTO

Vuoden aikana toimipaikat lisääntyivät yhdellä ravintolalla ja yhdellä polttoaineiden jakeluasemalla eli yhteensä kahdella yksiköllä. Vuoden lopussa TOK-yhtymän toimipaikka-verkosto käsitti 44 yksikköä. Yksiköiden lukumäärät toimipaikkaryhmittäin selviävät viereisestä taulukosta.

INVESTOINNIT

TOK-yhtymän investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 20,4 miljoonaa markkaa (ed.vuonna 18,2 miljoonaa markkaa). Siitä kiinteistöihin sijoitettiin 12,6 miljoonaa markkaa, kalusteisiin 6,2 miljoonaa markkaa ja osakkeisiin 1,6 miljoonaa markkaa.

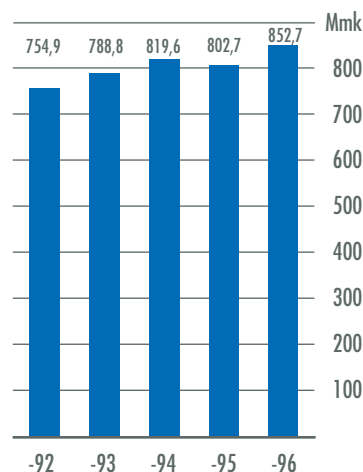
Myynti toimialoittain

	milj. mk	± ed.vuodesta mmk	%	osuus%
Päivittäis- ja erikoistavara (Turun Ok)	583,0	+36,2	6,6	68,4
Huoltamot (Reitti Oy)	89,2	+6,7	8,1	10,5
Hotellit ja ravintolat (Oy Hotress Ab ja Oy Unitel Ab)	180,5	+7,2	4,2	21,1
Yhteensä	852,7	+50,1	6,2	100,0

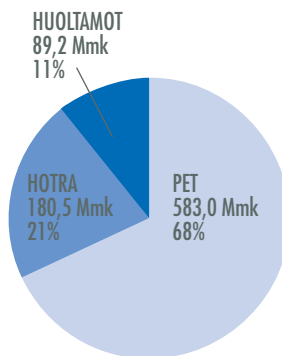
Toimipaikat toimialoittain

Päivittäis- ja erikoistavarakauppa	
- tavaratalot ja automarketit	3 (3)
- S-marketit	8 (8)
- S-kaupat	6 (6)
- kauppa-autot	1 (1)
	<hr/>
	18 (18)
Huoltamot	
	5 (4)
Hotellit ja ravintolat	
- hotellit	4 (4)
- ravintolat	17 (16)
	<hr/>
	21 (20)
Kaikki yhteensä	44 (42)

TOK-YHTYMÄN MYyntI

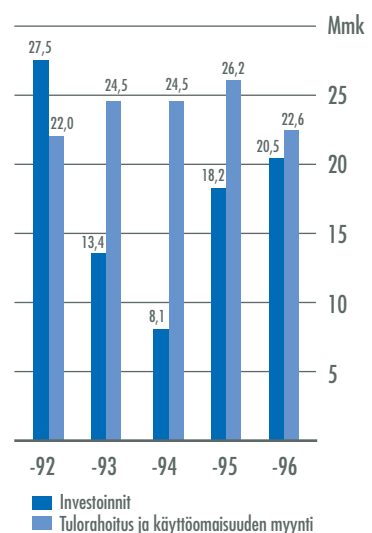

MYyntI LIIKETOIMINTALINJOITTAIN

1996

INVESTOINNIT

Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Piispanristin Prisman uudistus, Loimaan ja Paimion S-marketien laajennukset, huoneiston osto Kiinteistö Oy Affärscentrumista sekä Ruissalon Tuulenpään saneeraus. Investoinnit rahoitettiin pääosin tulo-rahoituksella.

HENKILÖSTÖ

Vuoden lopussa oli TOK-yhtymän palveluksessa yhteensä 571 henkilöä, joista kokoaikaisia 374, osa-aikaisia 167 sekä määräaikaisessa työsuhteessa olevia 30. Henkilöstön määrä kasvoi edellisestä vuodesta 5:llä eli 0,1 prosentilla. Palkkakulut olivat 74,8 miljoonaa markkaa (ed. vuonna 69,8 miljoonaa markkaa) ja sosiaalikulut 22,0 miljoonaa markkaa (ed. vuonna 21,7 miljoonaa markkaa). Työtunteja tehtiin yhteensä 1.019.000, mikä on 2,7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonnalla.

RAHOITUS

Yhtymän maksuvalmius oli koko vuoden hyvä. Korollisia luottoja maksettiin takaisin 13,3 miljoonaa

markkaa ja uusia otettiin 22,3 miljoonaa markkaa. Korollinen vieras pääoma kasvoi yhteensä 9,0 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna se väheni 8,3 miljoonaa markkaa. Kassavaroista 12,5 miljoonaa markkaa käytettiin SOK:n merkittävien Turun Osuuskaupan osuuksien takaisin maksamiseen. Näin koko SOK:n alunperin 25 miljoonan markan osuuspääomasijoitus tuli kokonaan takaisin maksetuksi.

Rahoituskulut olivat 7,0 miljoonaa markkaa, mikä on 1,6 miljoonaa markkaa vähemmän kuin edellisellä vuonnalla. Rahoitustuotot olivat 2,8 miljoonaa markkaa eli 0,4 miljoonaa markkaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nettorahoituskulut eli rahoitustuottojen ja -kulojen erotus, olivat 4,2 miljoonaa markkaa eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta, kun ne edellisellä vuonnalla olivat 5,4 miljoonaa markkaa eli 0,8 prosenttia liikevaihdosta.

TULOS

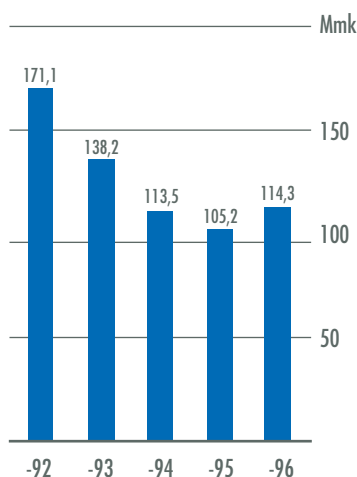
TOK-yhtymän toiminnan tulos suunnitelman mukaisin poistoin (= tulos ennen veroja, satunnaisia eriä ja

tilinpäätösjärjestelyjä) on 21,7 miljoonaa markkaa voitollinen (ed.v. 18,5 milj. markkaa voitollinen). Verojen, satunnaisten tuottojen ja kulujen (yht. 13,8 milj. markkaa) sekä tilinpäätösjärjestelyjen (siirtymävarauksia purettu 9,9 milj. markkaa ja poistoeroa kasvatettu 8,3 milj. markkaa) jälkeen tilinpäätös osoittaa voittoa 9,4 miljoonaa markkaa (ed.v. 9,9 milj. markkaa).

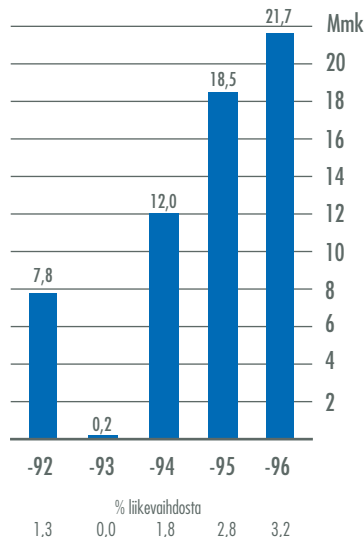
Jäljempänä esitetyissä toimialakohtaisissa tulostulokommenteissa on käytetty perustana toimialan ns. omaa tulosta, jota ei ole rasitettu jakamattomilla yleiskuluilla (yht. 2,5 milj. markkaa).

Emo-osuuskunnan toiminnan tulos oli 13,9 miljoonaa markkaa voitollinen (ed. vuonna 10,2 milj. markkaa). Verojen, satunnaisten tuottojen ja kulujen sekä tilinpäätösjärjestelyjen jälkeen tilinpäätös osoittaa voittoa 8,4 miljoonaa markkaa. (Edellisellä vuonnalla 8,9 milj. markkaa.)

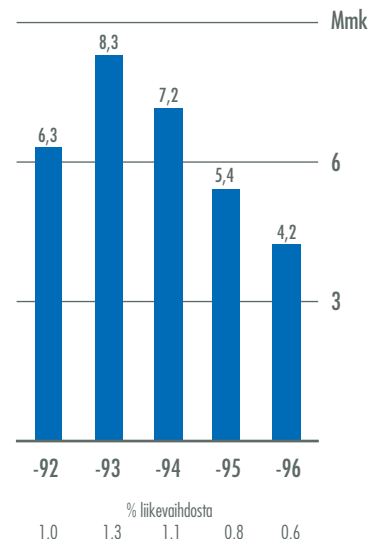
KOROLLINEN VIERAS PÄÄOMA

TOIMINNAN TULOS

NETTOKOROT

JÄSENISTÖ

Turun Osuuskaupan jäsenmäärä oli vuoden lopussa 22.204. Osuuskuntaan liittyi vuoden aikana 1.926 uutta jäsentä (edellisenä vuonna 1.852). Jäsenyydestä luopui 191 jäsentä. Jäseniä oli siten vuoden lopussa 1.735 eli 8,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Osuusmaksun suuruus on 500 mk. Osuusmaksuille maksettiin vuoden 1995 ylijäämästä korkoa 5 prosenttia. Kaikista TOK-yhtymän toimipaikoista suoritetuista ostoista maksettiin jäsenille bonusta (ostohyvitystä). Sitä maksettiin jäsenelle, jonka kuukausiostot olivat vähintään 500 mk. Ostojen suuruuden mukaan porrastettu hyvitys oli 1–4 prosenttia. Jäsenet voivat kerryttää bonusta myös muista S-ryhmän toimipaikoista.

Bonusmyynti oli 373 miljoonaa markkaa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 13 prosenttia. Kuukausittain bonusta sai keskimäärin 15.000 asiakasta. Bonuksia jaettiin kaikkiaan 8,7 miljoonaa markkaa (edellisenä vuonna 7,2 milj. markkaa).

SÄÄSTÖKASSATOIMINTA

Turun Osuuskaupan jäsensijoitusten määrä 31.12.1996 oli 22,1 miljoonaa markkaa, jossa on kasvua edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 2,8 miljoonaa markkaa eli 14,7 prosenttia. Tästä avistaehtoisia eli vaa-dittaessa maksettavia jäsensijoituksia oli 13,3 miljoonaa markkaa (ed.vuonna 9,4 milj. markkaa). Niiden osuus koko jäsensijoitusten määrästä oli 60,2 prosenttia (ed. vuonna 48,7 %).

Takausrenkaassa mukana olevien alueosuuskauppojen jäsensijoitusten yhteismäärä 31.12.1996 oli 1.362 miljoonaa markkaa, jossa on kasvua edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 211 miljoonaa markkaa eli 18 prosenttia.

Osuuskaupan kassavaranto 31.12.96 oli osuuskuntalain ao. säännösten mukaan määriteltynä 30,5 miljoonaa markkaa. TOK-yhtymän kassavarannon määrä samana ajankohtana puolestaan oli 32,4 miljoonaa markkaa. Kassavarannon vähimmäisvaatimus on lain mukaan 4,2 miljoonaa markkaa.

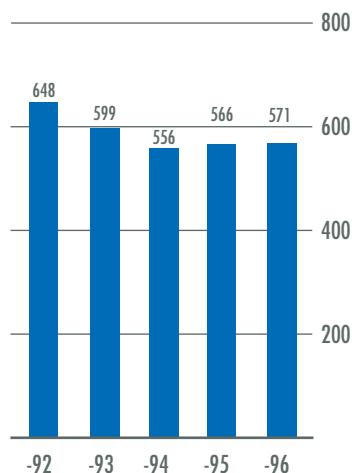
Jäsensijoittajien saamisten turva S-ryhmän alueosuuskaupoissa on kaksitasoinen. Ensimmäisessä kukin alueosuuskauppa vastaa velastaan

jäsensijoittajille varallisuudellaan.

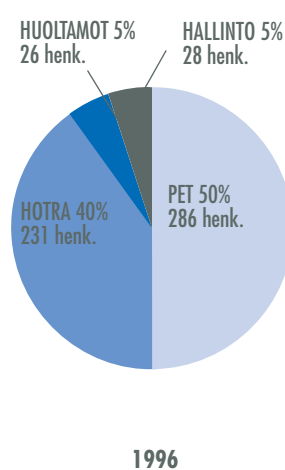
Toissijaisesti jäsensijoittajien saatavien turvana on 22 alueosuuskaupan muodostama takausrenkas. Se on vakuusjärjestely, jossa kukin takausrenkaaseen liittynyt alueosuuskauppa on antanut omavelkaisen takauksen toistensa jäsensijoittajien saamisten maksamisesta. Luettelo takausrenkaaseen kuuluvista alueosuuskaupoista ja lisätietoja takausrenkasjärjestelystä on saatavissa Turun Osuuskaupan konttorista.

Takausrenkaaseen kuuluvien alueosuuskauppojen liikevaihto oli yhteensä 13,7 miljardia markkaa, jossa oli kasvua 10,0 prosenttia. Alueosuuskauppojen ylijäämä rahoituserien jälkeen oli ennakkotietojen mukaan yhteensä noin 400 miljoonaa markkaa, mikä on yli 50 miljoonaa markkaa edellistä vuotta parempi. Tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeinen tilikauden ylijäämä tulee olemaan ennakkotietojen mukaan yhteensä yli 250 miljoonaa markkaa, mikä tulee vastaavasti kasvattamaan taseen omaa pääomaa. Taseen oma pääoma tulee olemaan yhteensä yli 1,2 miljardia markkaa. Taseen varausten yhteismäärä on edellisen vuoden tasoa eli yli 500 miljoonaa markkaa.

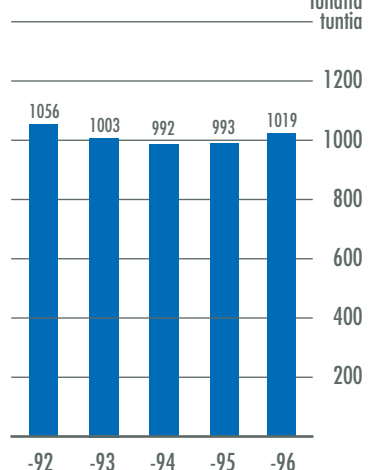
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

HENKILÖSTÖ TOIMIALOITTAIN

TEHDYT TYÖTUNNIT

TOK-YHTYMÄ KONSERNITULOSLASKELMA

1.000 mk	1.1.–31.12.1996		1.1.–31.12.1995	
Liikevaihto		678.777		668.937
Muuttuvat kulut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	472.799		467.206	
Varaston lisäys/vähennys	-409	472.390	<u>+3.042</u>	470.249
Myyntikate		206.387		198.688
Kiinteät kulut				
Palkat	74.843		69.799	
Henkilösivukulut	21.974		21.735	
Vuokratulot	34.523		32.927	
Muut kiinteät kulut	38.348	169.687	<u>37.723</u>	162.184
Liiketoiminnan muut tuotot		3.779		3.814
Käyttökate		40.479		40.318
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkäv. menoista		14.606		16.470
Liikelylijäämä		25.873		23.848
Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot	1.362		1.360	
Korkotuotot pitkäaik.sij.	785		1.255	
Muut korkotuotot	325		434	
Muut rahoitustuotot	-		5	
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	308		139	
Korkokulut	6.871		8.505	
Muut rahoituskulut	127	-4.217	<u>60</u>	-5.374
Ylijäämä rahoituserien jälkeen		21.656		18.474
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	62		28	
Satunnaiset kulut	12.344	-12.282	<u>9.003</u>	-8.975
Ylijäämä rahoituserien jälkeen		9.374		9.499
Poistoeron lisäys (-)/vähennys(+)	-8.258		1.474	
Varausten vähennys				
Muut varaukset	9.923	1.665	<u>-</u>	1.474
Välittömät verot				
Tilikaudelta	-1.474		-752	
Aikaisemmilta tilikausilta	-3	-1.477	<u>-304</u>	-1.056
Vähemmistön osuus		11		17
Tilikauden ylijäämä		9.573		<u>9.934</u>

TOK-YHTYMÄ KONSERNITASE

1.000 mk

VASTAAVAA 31.12.1996

VASTAAVAA 31.12.1995

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	651		397	
Liikearvo	4.088		4.198	
Konserniliikearvo	165		206	
Muut pitkävaikutteiset menot	3.200	8.102	3.187	7.988

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	25.863		25.428	
Rakennukset ja rakennelmat	59.707		60.949	
Koneet ja kalusto	20.023		22.356	
Muut aineelliset hyödykkeet	334		359	
Ennakkomaksut ja kesk.er.hank.	7.416	113.343	434	109.526

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaik. sijoitukset

Osakkuusyrittösakkeet	5.099		4.747	
Osakkeet ja osuudet	32.756		31.211	
Lainasaamiset	4.304	42.160	4.408	40.365

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Vaihto-omaisuus

Tavarat	37.432		37.023	
Ennakkomaksut	238	37.670	183	37.207

Saamiset

Myyntisaamiset	11.702		10.189	
Siirtosaamiset	10.757		13.714	
Muut saamiset	318	22.776	168	24.070

Rahoitusomaisuusarvopaperit

Muut arvopaperit		2.500		5.011
------------------	--	-------	--	-------

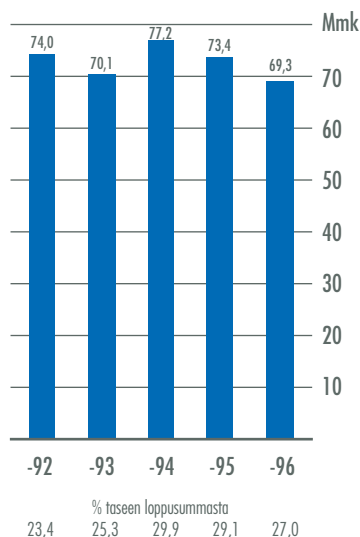
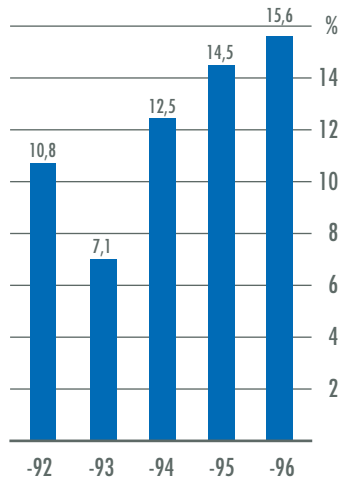
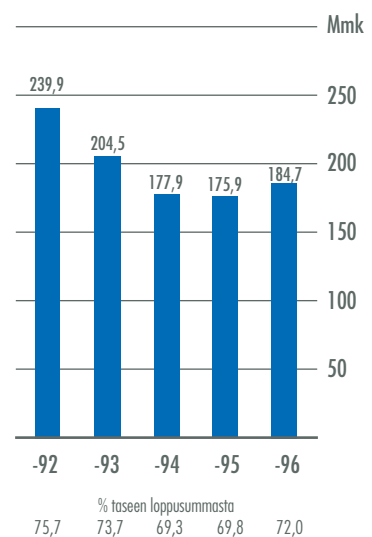
Lyhytaikaiset sijoitukset

Rahat ja pankkisaamiset		18.503		15.342
-------------------------	--	--------	--	--------

Yhteensä

	256.624		251.954	
--	----------------	--	----------------	--

1.000 mk	VASTATTAVAA 31.12.1996		VASTATTAVAA 31.12.1995	
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osuuspääoma	11.096		22.730	
Vararahasto	3.537		3.540	
Arvonkorotusrahasto	4.073	18.706	4.073	30.344
Vapaa oma pääoma				
Muu vapaa oma pääoma	18.661		9.223	
Tilik. ylijäämä	9.573	28.234	9.934	19.157
Vähemmistöosuus		2.603		2.669
Varaukset				
Kertynyt poistoero		8.479		110
Muut varaukset		13.860		23.783
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	16.582		4.518	
Eläkelainat	60.253		64.793	
Säästökassa	2.436		2.256	
Muut pitkäaik.velat	23	79.294	703	72.270
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	4.686		8.174	
Eläkelainat	4.538		4.877	
Säästökassa	19.668		17.010	
Saadut ennakot	33		421	
Ostovelat	38.445		39.860	
Siirtovelat	31.975		30.422	
Muut lyhytaikaiset velat	6.102	105.448	2.856	103.620
Yhteensä		256.624		251.954

OMA PÄÄOMA JA VARAUKSET

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO-%

VIERAS PÄÄOMA

TOK-YHTYMÄ RAHOITUSLASKELMA

1.000 mk

1.1-31.12.1996 1.1.-31.12.1995

Tulorahoitus

Käyttökate	40.478	40.318
Rahoitustuotot ja -kulut	-4.525	- 5.374
Satunnaiset erät	-12.282	- 8.975
Verot	-1.477	- 1.056
Yhteensä	22.194	24.913

Käyttöpääoman muutos

Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys.	464	2.865
Lyhytaik. liikesaamisten vähennys/lisäys.	1.444	-1.389
Korottomien lyhytaik. velkojen vähennys/lisäys	-248	6.275
Yhteensä	732	7.751

Liiketoiminnan kassavirta

22.926 32.664

Investoinnit

Käyttöomaisuuden lisäys sisältää osakkuusyritysten yhdistelyn	-20.453	-18.174
Käyttöomaisuuden vähennys	381	1.292
Yhteensä	-20.072	-16.882

Kassavirta ennen rahoitusta

2.854 15.782

Rahoitus

Pitkäaikaisten saamisten vähennys	103	78
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	17.180	6.443
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-13.303	-18.296
Lyhytaikaisten saamisten lisäys / vähennys	-150	190
Lyhytaikaisten velkojen lisäys	5.225	3.568
Osuuspääoman korot	-500	-450
Osuuspääoman vähennys	-11.635	-11.657
Yhteensä	-3.080	- 20.124

Laskelman mukainen likvidien varojen vähennys

-226 -4.342

Taseen mukainen likvidien varojen vähennys

Likvidit varat tilikauden lopussa	32.572	32.798
Likvidit varat tilikauden alussa	32.798	37.140
Yhteensä	-226	-4.342

TURUN OSUUSKAUPPA TULOSLASKELMA

1.000 mk	1.1.–31.12.1996		1.1.–31.12.1995	
Liikevaihto		486.828		456.909
Muuttuvat kulut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	394.705		365.223	
Varaston väh./lis.	-1.263	393.442	+ 3.668	368.890
Myyntikate		93.386		88.019
Kiinteät kulut				
Palkat	37.720		34.534	
Henkilösivukulut	12.341		11.981	
Vuokrat	16.766		16.442	
Muut kiinteät kulut	14.651	81.478	16.037	78.994
Liiketoiminnan muut tuotot		4.610		4.499
Käyttökate		16.518		13.523
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		6.660		6.781
Liikeliijäämä		9.858		6.743
Rahoitustuotot ja -kulut:				
Osinkotuotot	1.362		1.359	
Korkotuotot p-aik.sijoituksista	9.480		9.462	
Muut korkotuotot	332		801	
Muut rahoitustuotot	-		5	
Korkokulut	-6.958		- 8.115	
Muut rahoituskulut	-126	4.090	- 56	3.456
Ylijäämä ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja		13.948		10.199
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	7.862		8.073	
Satunnaiset kulut	-12.235	-4.373	- 8.791	- 718
Ylijäämä ennen varauksia ja veroja		9.575		9.481
Poistoeron lisäys / vähennys	-8.077		272	
Vapaaehtoist. varausten vähennys				
Muut varaukset	8.415		-	
Varausten muutokset yhteensä		338		272
Välittömät verot				
Tilikaudelta	-1.463		- 752	
Aikaisemmilta tilikausilta	-3	-1.466	- 123	- 874
Tilikauden ylijäämä		+8.447		+ 8.878

TURUN OSUUSKAUPPA TASE

1.000 mk	VASTAAVAA 31.12.1996		VASTAAVAA 31.12.1995	
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	529		283	
Muut pitkävaikutteiset menot	812	1.341	459	742
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	6.060		6.044	
Rakennukset ja rakennelmat	18.397		18.012	
Koneet ja kalusto	13.527		13.822	
Muut aineell. hyödykkeet	28		30	
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	7.315	45.327	434	38.342
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	58.381		56.317	
Lainasaamiset	97.269	155.650	98.076	154.392
ARVOSTUSERÄT				
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Vaihto-omaisuus				
Tavarat	33.314		32.051	
Ennakkomaksut	41	33.355	170	32.221
Saamiset				
Myyntisaamiset	8.006		5.766	
Lainasaamiset	63.350		30.130	
Siirtosaamiset	14.210	85.566	17.683	53.579
Rahoitusomaisuusarvopaperit		2.500		5.011
Lyhytaikaiset sijoitukset		18.443		15.264
Rahat ja pankkisaamiset		9.515		8.672
Vastaavaa yhteensä		351.698		308.223

1.000 mk	VASTATTAVAA 31.12.1996		VASTATTAVAA 31.12.1995	
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osuuspääoma	11.096		22.730	
Vararahasto	3.445		3.445	
Arvonkorotusrahasto	7.400	21.940	<u>7.400</u>	33.575
Vapaa oma pääoma				
Muu vapaa oma pääoma	74.076		65.698	
Tilikauden ylijäämä	8.447		<u>8.878</u>	
Oma pääoma yhteensä		104.463		108.151
Varaukset				
Kertynyt poistoero		9.280		1.167
Vapaaehtoiset varaukset		7.170		15.585
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	15.882		3.109	
Eläkelainat	56.404		60.650	
Säästökassa	2.436		2.256	
Muut pitkäaikaiset velat	23	74.746	<u>703</u>	66.718
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	3.977		5.515	
Eläkelainat	4.245		4.565	
Säästökassa	19.668		17.010	
Saadut ennakot	0		0	
Ostovelat	29.414		27.901	
Siirtovelat	18.933		18.360	
Muut lyhytaikaiset velat				
Korolliset	79.801	156.038	<u>43.250</u>	116.602
Vastattavaa yhteensä		351.698	<u>43.250</u>	<u>308.223</u>

TURUN OSUUSKAUPPA RAHOITUSLASKELMA

1.000 mk	1.1-31.12.1996	1.1.-31.12.1995
Tulorahoitus		
Käyttökate	16.518	13.523
Rahoitustuotot ja -kulut	4.090	3.456
Satunnaiset erät	-4.373	-718
Verot	-1.466	-874
Yhteensä	14.769	15.387
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden väh./lis.	-1.134	3.504
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys/vähennys	1.233	-2.673
Korottomien lyhytaikaisten velkojen lisäys	2.085	5.383
Yhteensä	2.184	6.214
Liiketoiminnan kassavirta	16.953	21.601
Investoinnit		
Käyttöomaisuuden lisäys	-16.497	-12.968
Käyttöomaisuuden vähennys	225	150
Yhteensä	-16.272	-12.818
Kassavirta ennen rahoitusta	681	8.783
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys/vähennys	806	-657
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	17.180	6.443
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-10.318	-10.043
Lyhytaikaisten saamisten lisäys	-33.220	-27.693
Lyhytaikaisten velkojen lisäys	38.517	30.180
Osuuspääoman korot	-500	-450
Osuuspääoman vähennys	-11.635	-11.657
Yhteensä	830	-13.877
Laskelman mukainen likvidien varojen lisäys/vähennys	1.511	-5.094
Taseen mukainen likvidien varojen lisäys/vähennys		
Likvidit varat tilikauden lopussa	30.458	28.947
Likvidit varat tilikauden alussa	-28.947	-34.041
Yhteensä	1.511	-5.094

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät Turun Osuuskaupan lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa Turun Osuuskaupalla on välittömästi tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamista äänistä. Tilinpäätökseen eivät kuitenkaan sisälly tytäryhtiöt, joilla ei tilikauden aikana ollut toimintaa.

Emoyrityksen lisäksi konsernitilinpäätöksessä on 11 yhtiötä, joista kahdeksan on kiinteistöyhtiöitä. Yhtiöt ovat Oy Hotress Ab, Oy Unitel Ab, Reitti Oy, Räntmestari Oy, Oy Eerikinkatu 23, Turku, Kiinteistö Oy Ohitus, Oy Uudenmaanlinna, Lausteen Liikekeskus Oy, Kurssi- ja Lomakeskus Oy, Kiinteistö Oy Piiparintori ja Kiinteistö-Oy Future. Näistä vain Oy Uudenmaanlinna, Lausteen Liikekeskus Oy:ssä, Kurssi- ja Lomakeskus Oy:ssä ja Kiinteistö Oy Piiparintorissa on vähemmistö-osakkaita. Muut yhtiöt Turun Osuuskauppa tai sen tytäryhtiö omistaa kokonaan yksin. Tilikauden aikana ei ole hankittu, eikä myyty tytäryhtiöitä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LASKENTAPERIAATTEET

Keskinäinen osakkeenomistus

Konsernin sisäinen osakeomistus on tilinpäätöksessä eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan, jolloin tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu tytäryhtiöiden hankintahetken omia pääomia vastaan. Eliminointierot on siltä osin, kun ne ovat johtuneet kiinteistöjen käypien ja kirjanpitoarvojen erosta, kohdistettu tontteihin ja rakennuksiin. Rakennusten osalta konserni ero poistetaan ao. rakennuksen suunnitelman mukaisen pitoajan kuluessa. Niiden tytäryhtiöiden osalta, joissa em. jakoa ei ole suoritettu, eliminointierot käsitellään yhtenä eränä eli konserniliikearvona konsernitaseessa. Konserniliikearvot poistetaan tältä osin 10 vuoden tasapoistoin.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäinen liikevaihto, sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot ja -tappiot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet Oy Uudenmaanlinnan, Lausteen Liikekeskus Oy:n, Kurssi- ja Lomakeskus Oy:n ja Kiinteistö Oy Piiparintorin omasta pääomasta ja tuloksesta on erotettu ja esitetty erikseen tilinpäätöksessä. Emoyritys on lisännyt omistusosuuttaan Kurssi- ja Lomakeskus Oy:ssä tilikauden aikana.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on esitetty rahoituserissä. Osakkuusyhtiöistä on konsernitilinpäätökseen yhdistelty Oy Scan-Show Ab, Kiinteistö Oy Kuloisten Kauppakeskus ja Kiinteistö Oy Kaunispirtti. Yhdistelemättä on jätetty aravayhtiöt Kiinteistö Oy Kaarinanpirtti ja Kiinteistö Oy Lausteenheinä sekä Säästö-Osuus Oy. Yhdistelemättä jätettyjen yhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omiin pääomiin on olematon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on fifo-periaatteen mukaisesti merkitty taseeseen hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai jälleenhankintamenojen tai todennäköisen myyntihinnan määrällisenä alinta arvoa käyttäen. Konsernin vaihto-omaisuuteen sisältyvää vähäistä sisäistä katetta ei ole eliminoitu.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on taseessa arvostettu välittömään hankintamenuon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen kokonaispoistojen erotus esitetään tuloslaskelmassa tilinpäätössiirtona. Taseessa mainittujen poistojen kertynyt erotus esitetään yhtenä eränä varauksissa. Käyttöomaisuuden poistamattoman hankintamenuon pysyvät arvonalennukset on kirjattu kertaluonteisina poistoina. Käyttöomaisuuteen liittyvät arvonorotukset on esitetty taseen liitetiedoissa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistona käyttöomaisuuden alkuperäisestä hankintamenosta.

Poistoajat, jotka perustuvat arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin ovat seuraavat:

	<u>vuosia</u>
Rakennukset	20-30
Koneet ja kalusto	
Myymlä- ja varastokalusto	6
Ravintolakalusto	5
Hotelli- ja konttorikalusto	10
Moottoriajoneuvot ja atk-kalusto	5
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat oikeudet sekä muut pitkävaikutteiset menot	verolakien sallimissa puitteissa

Eläkejärjestelyt

Emo-osuuskaupalla oli aikaisemmin lakisääteisen eläkevakuutuksen lisäksi yhdessä lähinnä S-ryhmään kuuluvien muiden yritysten kanssa Eläkekassa Elonvaran avulla vapaaehtoinen eläkejärjestely.

Siltä osin kuin purkautuneen Elonvaran sääntöjen mukaiset, ansaitut eläke-edut eivät tulleet katetuiksi purkautuneen Elonvaran varoilla, otti kukin eläkekassan osakas tätä kattamatonta eläkevastuuta vastaavan lisäeläkevakuutuksen Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiolasta sitoutumalla sen maksamiseen kymmenen vuoden kuluessa. Samalla osakkaat antoivat omavelkaisen takauksen muiden Elonvaran osakkaiden ottamien ko. vakuutusten maksamisesta. Turun Osuuskaupan osalta tämä kattamaton eläkevastuu 31.12.1996 oli 20,7 miljoonaa markkaa yhteisvastuun kokonaismäärän ollessa 145,8 miljoonaa markkaa.

Emo-osuuskaupan palveluksessa oleville Elonvaran jäsenille on myös otettu lisäeläkevakuutus, jolla turvataan eläkekassan sääntöjä vastaavat ansaitut ja tulevat eläke-edut, jotka aikaisemmin käsiteltiin eläketapahtumina. Täältä osin Turun Osuuskaupan kattamaton eläkevastuu 31.12.1996 on 1,8 miljoonaa markkaa.

TOK-yhtymän osalta tilinpäätöksen liitetiedoissa eritellyt kattamaton eläkevastuu 31.12.1996 on siten 22,5 miljoonaa markkaa.

Kattamaton yhteisvastuu tulee katetuksi sopimuksen mukaan viimeistään vuonna 2000.

Suoritetuista eläkevakuutusmaksuista henkilösivukuluihin on kirjattu suoriteperiaatteen mukaan tilivuonna ansaitut eläkemenot ja loput, aikaisempiin vuosiin kohdistuvina eläkemenoina, satunnaisiin kuluihin.

TULOSSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT 1000 MK

	KONSERNI		TURUN OSUUSKAUPPA	
	1996	1995	1996	1995
Liikevaihto linjoittain				
Päivittäis- ja erikoistavaralinja	486.571	456.860	486.828	456.909
Hotelli- ja ravintolalinja	147.371	142.593		
Huoltamolinja	42.398	66.989		
Muut	2.438	2.495		
	678.777	668.937		
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	3.779	3.814	4.610	4.499
Henkilöstökulut				
Palkat	74.843	69.799	37.720	34.534
Eläkekulut	11.840	10.776	6.589	5.784
Muut henkilösivukulut	10.134	10.959	5.753	6.197
Yhteensä	96.816	91.534	50.061	46.515
Luontoisetujen yhteenlasketut raha-arvot	799	726	512	435

TULOSSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT 1000 MK

	KONSERNI		TURUN OSUUSKAUPPA	
	1996	1995	1996	1995
Poistot				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Perustamis- ja järjest.menot	-	834	-	-
Aineettomat oikeudet	45	25	40	33
Liikearvo	811	750	-	-
Konsemiliikearvo	41	41	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	1.331	1.449	324	363
Rakennukset ja rakennelmat	4.112	4.053	1.502	1.463
Koneet ja kalusto	8.264	9.302	4.792	4.916
Muut aineelliset hyödykkeet	2	6	2	6
Yhteensä	14.606	16.470	6.660	6.781
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)				
Muut pitkävaikutteiset menot	-93	112	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	-8.631	325	-8.317	- 22
Koneet ja kalusto	467	1.037	239	293
Yhteensä	-8.258	1.474	-8.077	272
Kaluston myyntien poistoero	-111	111	-36	9
	-8.369	1.548	-8.114	281
Kokonaispoistot				
Perustamis- ja järj.menot	-	834	-	-
Aineettomat oikeudet	15	15	10	13
Liikearvo	811	750	-	-
Konsemiliikearvo	41	41	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	1.425	1.337	324	363
Rakennukset ja rakennelmat	12.743	3.728	9.819	1.485
Koneet ja kalusto	7.797	8.265	4.552	4.622
Muut aineelliset hyödykkeet	32	26	32	26
Yhteensä	22.863	14.996	14.737	6.509
Kattaminen varauksella	-9.923		-8.415	
Yhteensä	12.940		6.322	
Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista			8.695	8.207
Muut korkotuotot			88	450
Korkokulut			780	788
Yhteensä			8.003	7.869
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Konsemiaivustukset	-	-	7.810	8.050
Muut tuotot	61	28	52	23
Yhteensä	61	28	7.862	8.073
Satunnaiset kulut				
Eläkevastuun kattaminen	11.732	8.440	11.732	8.440
Muut kulut	612	563	503	351
Yhteensä	12.344	9.003	12.235	8.791
Satunn. tuotot ja kulut yht.	-12.282	-8.975	-4.373	-718

TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT 1000 MK

	KONSERNI		TURUN OSUUSKAUPPA	
	1996	1995	1996	1995
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)				
Siirtymävaraus	9.923	-	8.415	-
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	13.850	11.616	1.326	1.647
Pitoajan ohittaneet	-912	-1.011	-	-760
Lisäykset 1.1.-31.12.	2.319	3.718	964	452
Vähennykset 1.1. - 31.12.	-	-473	-	-13
Hankintameno 31.12.	15.257	13.850	2.290	1.326
Kert. sumu-poistot 31.12.	-7.155	-5.863	-950	-585
Kirjanpitoarvo 31.12.	8.102	7.988	1.340	742
Kertynyt poistoero 1.1.	576	688	-	-
Kert. poistoeron lisäys 1.1.-31.12.	598	405	-	-
Kert. poistoeron vähennys 1.1.-31.12.	-505	-517	-	-
Kertynyt poistoero 31.12.	670	576	-	-
Aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	167.791	217.278	60.831	85.362
Pitoajan ohittaneet	-7.884	-54.220	-2.930	-28.301
Lisäykset 1.1.-31.12.	17.833	5.970	14.830	4.023
Vähennykset 1.1.-31.12.	-1.800	-1.238	-1.440	-253
Hankintameno 31.12.	175.940	167.791	71.291	60.831
Kert. sumu-poistot 31.12.	-62.596	-58.264	-25.963	22.489
Kirjanpitoarvo 31.12.	113.343	109.526	45.327	38.342
Kertynyt poistoero 1.1.	-466	1.006	1.168	1.448
Kert. poistoeron lisäys 1.1. - 31.12.	18.719	9.962	14.408	6.119
Kert. poistoeron vähennys 1.1. - 31.12.	-10.444	-11.434	-6.294	-6.399
Kertynyt poistoero 31.12.	7.809	-466	9.280	1.168

KONSERNIYRITYKSET

	Konsernin omistus-osuus-%	Konsernin äänivalta-osuus-%	Konsernin osuus omasta pääomasta tmk	Emoyhtiön omistus-osuus		Emoyhtiön omistamien osakkeiden nim.arvo kp-arvo		Viimeksi laaditun tilinpäätöksen muk. tulos tmk
				%	kpl	tmk	tmk	
Oy Hotress Ab	100,0	100,0	4.113	100,0	400	4.000	4.000	-2
Oy Unitel Ab	100,0	100,0	1.851	100,0	2000	2.000	2.000	9
Reitti Oy	100,0	100,0	1.506	100,0	2000	2.000	2.000	-102
Turun Prisma Oy	100,0	100,0	13	100,0	15	15	15	0
Tokos Oy	100,0	100,0	12	100,0	15	15	15	0
Räntmestari Oy	100,0	100,0	4.755	100,0	5000	5.000	5.015	6
Oy Eerikinkatu 23, Turku	100,0	100,0	12.805	0,0	41140	41	50.362	2
Kiint. Oy Ohitus	100,0	100,0	-437	100,0	1250	1.250	1.250	-23
Kiint. Oy Future	100,0	100,0	14	100,0	15	15	15	0
Kiint. Oy Ässä	100,0	100,0	13	100,0	15	15	15	0
Oy Uudenmaanlinna	85,0	85,0	1.533	85,0	34	68	68	222
Lausteen Liilek. Oy	71,8	71,8	1.932	71,8	20763	2.076	2.547	-29
Kurssi- ja Lomak. Oy	80,1	80,1	346	67,3	2851	281	681	0
Kiint. Oy Piparint.	57,4	57,4	2.008	57,4	2216	2.216	2.286	-83

OSAKKUUSYRITYKSET

									tilinpäätös- ajankohdat
Oy Scan-Show Ab	25,0	25,0	568	25,0	25	25	5	1.221	31.12.96
Kiint. Oy Kuloisten Kauppakeskus	50,0	50,0	1.543	50,0	750	7	3.525	15	31.12.96
Kiint. Oy Kaunispiirtti	50,0	50,0	828	50,0	850	850	850	0	31.12.96
Kiint. Oy Kaarinanpiirtti	37,0	37,0	31	37,0	222	2	2	0	31.12.95
Säästö-Osuus Oy	35,0	35,0	86	35,0	35	17	17	8	31.12.96
Kiint. Oy Lausteenheinä	32,7	32,7	30	32,7	49	0	0	0	31.12.96

EMOYHTIÖN MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

	Omistus-osuus-%	Nimellisarvo kpl	tmk	Kirjanpitoarvo tmk
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta	7,8	4213	12.639	12.639
Kiinteistö Oy Affärscentrum	10,3	156	1	10.094
Kiinteistö Oy Sibeliuksenkatu	15,6	15749	787	4.061
Asunto Oy Linnankatu 19	3,8	3400	170	1.739
Sokotel Oy	4,5	200	200	200
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	0	858	17	204

	KONSERNI		TURUN OSUUSKAUPPA	
	1996	1995	1996	1995
Pitkäaikaiset sijoitukset ja lainasaamiset				
Konserniyrityksiltä				
Osakkeet ja osuudet			20.386	19.911
Lainasaamiset			92.965	93.668
Yhteensä			113.351	113.579
Pitkäaikaisiin lainasaamiin konserniyrityksiltä sisältyy Kiinteistö-Oy Ohitukselle annettu vakautettu laina 6.000.000 markkaa.				
Osakkuusyritykset				
Osakkeet ja osuudet	5.099	4.747	4.445	4.400
Lainasaamiset	2.789	2.893	2.789	2.893
Yhteensä	7.888	7.639	7.233	7.293
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Saamiset, jotka erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluutta				
Siirtosaamiset	11	9	11	9
Saamiset konserniyrityksiltä				
Myyntisaamiset			644	359
Lainasaamiset			63.350	30.130
Siirtosaamiset			7.964	8.532
Yhteensä			71.959	39.021
Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osuus pääoma 1.1.	22.736	34.387	22.730	34.387
Lisäys	963	926	963	926
Vähennys	12.598	12.583	12.598	12.583
Osuuspääoma 31.12.	11.096	22.730	11.096	22.730
Vararahasto 1.1.				
Tytäryhtiön rahaston siirto	3.540	3.540	3.445	3.445
Vararahasto 31.12.	4	-	-	-
Arvonkorotusrahasto	3.537	3.540	3.445	3.445
Arvonkorotusrahasto	4.073	4.073	7.400	7.400
Vapaa oma pääoma				
Vapaa oma pääoma 1.1.	19.157	9.673	74.576	66.148
Osuuspääoman korkoihin	-500	450	500	450
Tytäryhtiön rahaston siirto	4			
Tilikauden tulos	9.573	9.934	8.447	6.138
Vapaa oma pääoma yhteensä	28.234	19.157	82.523	74.576

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet:

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti =	$\frac{100 \times (\text{toiminnan tulos} + \text{rahoituskulut})}{\text{sijoitettu pääoma (1.1. + 31.12.)} / 2}$
Sijoitettu pääoma =	korolliset velat + arvostuserät + varaukset + vähemmistön osuus + oma pääoma = taseen loppusumma – korottomat velat

	KONSERNI		TURUN OSUUSKAUPPA	
	1996	1995	1996	1995
Varaukset				
Kertynyt poistoero				
Muut pitkävaikutteiset menot	670	576		
Rakennukset ja rakennelmat	5.239	-3.392	6.497	-1.820
Koneet ja kalusto	2.571	2.926	2.783	2.987
Yhteensä	8.479	110	9.280	1.166
Vapaaehtoiset varaukset				
Siirtymävaraukset	13.860	23.783	7.170	15.585
Vapaaehtoisia varauksia vastaavat verovelat				
	3.881	5.946		
Vieras pääoma				
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluutta				
Lainat rahoituslaitoksilta	2.567	517	2.567	517
Eläkelainat	45.047	48.437	42.193	45.369
Yhteensä	47.614	48.954	44.761	45.886
Velat konserniyrityksille				
Ostovelat			583	558
Siirtovelat			7	275
Muut lyhytaikaiset velat			73.698	40.395
Yhteensä			74.288	41.228
Velat osakkuusyrityksille				
Ostovelat			-	130
Vastuusitoumukset				
Eläkesitoumukset				
Vapaaehtoisista eläkesitoumuksista kattamaton yhteisvastuu on 145,8 miljoonaa markkaa (ed.v. 239,1 milj.mk). Kattamaton yhteisvastuu tulee katetuksi sopimuksen mukaan viimeistään v. 2000.				
Josta konsernin osuus	20.685	29.940	20.685	29.940
Konsernin muu eläkevastuu	1.811	2.046	1.811	2.046
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Omasta ja konserniyritysten velasta				
Pantit	63.740	81.920	10.636	17.638
Kiinnitykset	58.768	57.301	22.191	24.541
Pantattu kiinnevelkakirjoja, SOK-Takaus Oy:n meille myöntämien takausten vastavakuudeksi	2.600	2.650	2.600	2.650
Yhteensä	125.108	141.871	35.427	44.829
Konserniyritysten velasta				
Takaukset	-	-	2.926	3.372
Yhteensä				
Osakkuusyritysten velasta				
Takaukset	60	230	60	230
Yhteensä				
Muut (omat) vastuut				
Leasingvastuut	4.031	2.700	2.850	2.040
SOK-Takaus Oy:lle annetut yhteisvastuusitoumukset	583	870	197	455
SOK-Takaus Oy:lle annettu vasta-takaus	788	885	788	885

Omaovelkainen takaus takausrengassopimuksen solmineiden osuuskauppojen jäsenisjoitusten takaisinmaksamisesta jäsenisjoittajille.

HALLITUKSEN ESITYS YLIJÄÄMÄN KÄYTÖSTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilivuoden ylijäämä 8.446.763,23 markkaa käytetään seuraavasti:

tilikauden loppuun mennessä täyteen maksetuille osuusmaksuille maksetaan 5 % vuotuista korkoa arvopäivien mukaan	550.000,00
ylijäämätillille jätetään	7.896.763,23

Mikäli hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksytään
on oma pääoma seuraava:

Osuuspääoma	11.095.600,00
Vararahasto	3.444.650,43
Arvonkorotusrahassto	7.400.000,00
Muu oma pääoma	74.076.307,03
Ylijäämätili	7.896.763,23
	<u>103.913.320,69</u>

Turussa 18. päivänä maaliskuuta 1997

Veikko Autio

Heikki Hyssälä

Reino Kanerva

Heikki Moisio

Tapani Niemiaho

Risto Tuomala

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Turun Osuuskaupan edustajiston kokoukselle

Olemme tarkastaneet Turun Osuuskaupan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1996. Säästökassatarkastuksen on suorittanut 30.6.1996 asti SOK ja 1.7.1996 alkaen KHT-yhteisö Tilintarkastusotava Oy. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää

toimintakertomuksen sekä konsernin ja osuuskunnan tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkas-

tettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osuuskuntalain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme seuraavaa:

- tilinpäätös, joka osoittaa 8.446.763,23 markan ylijäämää, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti

- tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta

- tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa

- hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle voidaan myöntää vastuuvapaus tarkastamattamme tilivuodelta

- hallituksen esitys tilikauden ylijäämän käyttämisestä on osuuskuntalain ja osuuskunnan sääntöjen mukainen.

Tilivuoden aikana laadittu osavuositarkastus on käsityksemme mukaan laadittu osavuositarkastuslaissa säännösten mukaisesti.

Turussa, maaliskuun 25. päivänä 1997

Seppo Rehnberg, HTM

Erja Valtare, KHT

Tilintarkastusotava Oy
KHT-yhteisö

Matti Hartikainen, KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tänään tarkastanut hallituksen toimintakertomuksen vuodelta 1996, tutustunut siinä esitettyyn tilinpäätökseen ja

hallituksen esitykseen ylijäämän käyttämisestä sekä tilintarkastajien kertomukseen ja jättää ne edustajiston käsiteltäväksi ehdottaen, että

tilinpäätös vahvistettaisiin ja että hallituksen esitys ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Turussa 3. päivänä huhtikuuta 1997

Matti Vanto
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Matti Yrjövuori
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

PÄIVITTÄIS- JA ERIKOISTAVARAKAUPPA

Päivittäis- ja erikoistavaramyynti oli 583 miljoonaa markkaa, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen 36,1 miljoonaa markkaa eli 6,6 prosenttia. Päivittäistavarakaupan volyyymi ja markkinaosuus kasvoivat selvästi.

Toimialan sisällä S-market-ketjun myynti oli 264,6 miljoonaa markkaa, jossa kasvua edelliseen vuoteen 21,9 miljoonaa markkaa eli 8,9 prosenttia. Parhaiten myyntiään kasvatti Paimion S-market 55,3 prosenttia, Loimaan S-market 31,2 prosenttia ja Naantalin S-market 9,5 prosenttia. Prismoista Tampereentien Prisman kasvu oli 3 prosenttia, Piispanristin Prisman täydellinen remontti käynnistyi loppusyksystä. Remontista huolimatta myynti säilyi edellisen vuoden tasolla. Wiklund Herkun kasvu oli 13,5 prosenttia.

S-kaupoista myyntiään kasvattivat eniten Taivassalon Taivakka 13,0 prosenttia, Alastaron Aho 6,0 prosenttia ja Kustavin Majakka 5,0 prosenttia.

Bonusmyynti oli 279,5 miljoonaa markkaa eli 47,9 prosenttia kokonaisymyynnistä. Bonusmyynti kasvoi 11,1 prosenttia edellisestä vuodesta. Bonusta toimiala jakoi 6,3 miljoonaa markkaa. Uusia jäseniä toimipaikat hankkivat 1.736.

Linjan tulos oli hyvä ja selvästi edellisvuotta parempi. Tulos suunnitelmapoistoin oli 15,2 miljoonaa markkaa eli 3,1 prosenttia liikevaihdosta (edell.vuonna 2,8 %). Tehokkuus (myynti/tehty työtunti) parani 1.148 markasta 1.190 markkaan.

Asiakastytyväisyyden osalta tavoitteet saavutettiin myös valtaosassa mitattuja toimipaikkoja. Henkilökohtainen laatu nostettiin keskeiseksi kehittämiseksi.

Tulostaan paransivat toimipaikoista merkittävästi Wiklund Herku ja S-marketit Loimaa, Naantali ja Ravattula. Hyvän tuloksen saavuttivat lisäksi Prisma Tampereentie,

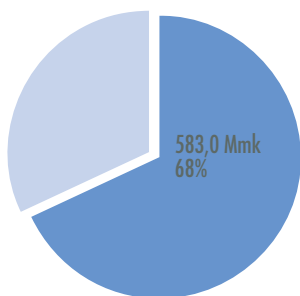
S-market Raisio sekä Pikos Piikkiö, Taivakka Taivassalo, Majakka Kustavi, Osuma Kyrö, Ylätori Yläne ja kauppa-auto.

Tärkeimmät investoinnit olivat Paimion S-marketin täydellinen uusiminen ja Loimaan S-marketin laajennus. Piispanristin Prisman täydellinen remontti käynnistyi syksyllä ja Itäharjun Prismen rakentaminen varmistui vuoden vaihteessa ja työt käynnistyivät tammikuussa 1997.

Verkostossa ei kuluneen vuoden aikana tapahtunut muutoksia, joten linjan toimipaikkojen määrä oli edelleen 18, käsittäen Sokos Wiklundin, kaksi Prismaa, kahdeksan S-markettia, kuusi S-kauppaa ja kauppa-auton. Vakituisen henkilöstön määrä oli 286 eli 7 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

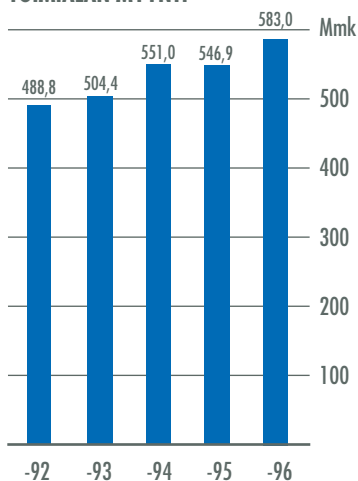
Päivittäis- ja erikoistavarakaupasta vastasi kaupallinen johtaja Tapani Niemiaho.

TOIMIALAN MYYNTIOSUUS

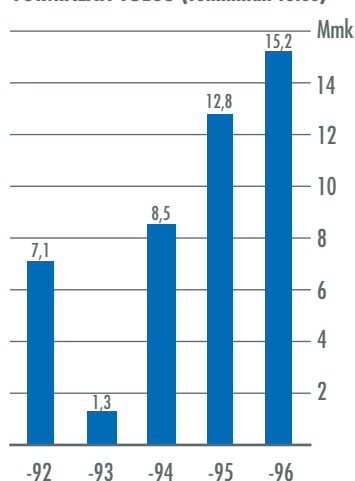

1996

TOIMIALAN MYyntI

TOIMIALAN TULOS (toiminnan tulos)

HUOLTAMO- JA POLTTOAINEKAUPPA

Öljytuotteita myytiin viime vuonna maasamme yhteensä noin 3,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Muista öljytuotteista poiketen bensiinin myynti väheni kolme prosenttia. Tärkeimpänä syynä bensiinin myynnin laskuun oli viime vuoden alun voimakas veronkorotus. Sen takia bensiiniä ostettiin runsaasti varastoon joulukuussa 1995 ja vastaavasti myynti jäi tammikuussa 1996 huomattavan vähäiseksi. Dieselöljyn myynti sen sijaan kasvoi viime vuonna kolme prosenttia yleisen talouskasvun vauhdittamana, sillä dieselöljyn merkittävien käyttöalue ovat talouselämän kuljetukset.

Polttoöljyjen osalta myynninkehitys oli paljolti bensiinin vastakohta. Veronkorotusten johdosta lämmitysöljyä hamstratiin. Myös viime vuoden edellisvuotta kylmempi sää kasvatti varsinkin kevyen polttoöljyn myyntiä.

TOK- yhtiön huoltamo- ja suorasta polttoainekaupasta vastaavan Reitti Oy:n toimialalla jatkui öljy-yhtiöiden välinen kova kilpailu. Kehitys oli ollut ennakoitavissa, joten Nesteen kanssa sovittiin kolmen aseman siirtymisestä komissioasemiksi viime vuoden helmikuussa. Tämä tarkoittaa sitä, että saamme polttoaineiden myynnistä

pienen kiinteän palkkion ja öljy-yhtiö päättää millä hinnalla komissioasemilla polttoaineet myydään.

Ratkaisu toi mukanaan sekä hyvää että huonoa. Bensiinimme ja dieselöljyjemme myynnin volyyymi kasvoi huomattavasti yli maan keskiarvon vaikka Koulukadun Neste-asema oli kiinni puolitoista kuukautta. Bensiinin myynti kasvoi 11 prosenttia ja dieselöljyn 7 prosenttia. Markkinaosuutemme siis kasvoi. Toisaalta volyymin kasvu ei viime vuonna vielä riittänyt korvaamaan myyntikatteen heikentymistä.

Suorassa polttoainekaupassa kilpailu kiristyi merkittävästi ja sai epäterveitä piirteitä öljy-yhtiöiden pyrkiessä markkinaosuksiensa kasvattamiseen. Katetasomme pieneni huomattavasti ja asiakasrakenteessamme tapahtui muutoksia kiinteistöjen osalta. Toiminta oli kuitenkin kannattavaa.

Reitti Oy:n myynti oli 89,2 miljoonaa markkaa eli 8,1 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna.

Asiakastytyväisyystutkimukset osoittivat, että TOK-yhtiön huoltamotoiminnan laatumielikuva parani asiakkaiden mielestä edelleen ja se vaikutti

myönteisesti koko TOK-yhtiön yrityskuvaan. Tehokkuus mitattuna myynnillä per työtunti parani edelleen hyvästä myynnin kehityksestä johtuen.

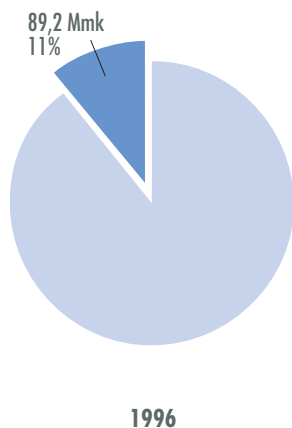
Asiakasomistajuuden suotuisa kehitys jatkui hyvänä. Bonusmyynti kasvoi 41,7 prosenttia ja bonusmarkkvoja jaettiin 0,5 miljoonaa markkaa.

Huoltamotoimialan toiminnan tulos oli suunnitelman mukaisin poistoin 1,0 miljoonaa markkaa tappiollinen eli 1,1 miljoonaa markkaa heikompi kuin edellisellä vuonna. Vaikuttavimpana tekijänä tuloksen heikkenemiseen oli myyntikatteen pienentyminen edellään mainituista syistä.

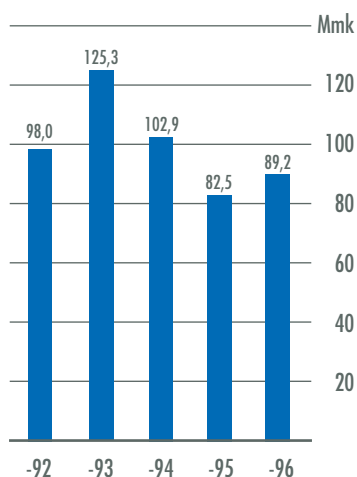
Koulukadun Nesteen täydelliseen uusiin ja uuteen Loimaan S-market-asemaan investoitiin 1,5 miljoonaa markkaa. Reitti Oy:n verkosto käsitti vuoden vaihteessa neljä Neste-asemaa ja Loimaan seteli- ja korttiautomaatin. Lisäksi Kustavin jakelimo ja Prisma Tampereentien seteli- ja korttiautomaatti oli vuokrattu ulkopuolisille.

Reitti Oy:n vakituisen henkilöstön määrä oli 26. Yhtiön toimitusjohtajana toimi TOK-yhtiön toimialajohtaja, kauppat. maisteri Harry Malmberg.

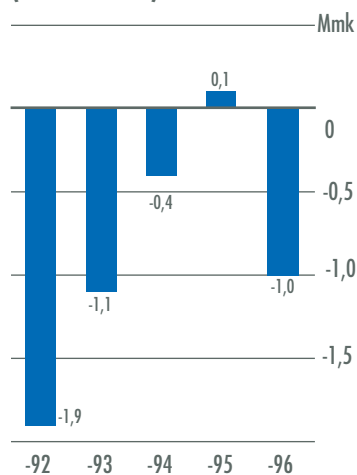
TOIMIALAN MYNTIOSUUS

TOIMIALAN MYynti

TOIMIALAN TULOS (toiminnan tulos)

HOTELLIT JA RAVINTOLAT

TOK-yhtymän hotelli- ja ravintola-toimiala käsitti Oy Hotress Ab:n ja Oy Unitel Ab:n liiketoiminnan siten, että hotelleista ja niiden yhteydessä toimivista ravintoloista vastaa Oy Hotress Ab ja muusta ravintola-toiminnasta Oy Unitel Ab.

Toimialan myynti oli yhteensä 180,5 miljoonaa markkaa mikä on 7,2 miljoonaa markkaa eli 4,2 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Hotellien markkina-asema vahvistui selvästi ja ravintoloiden laski lievästi. Yhtymän osuus anniskeluravintoloiden myynnistä Turun kaupungissa oli 25,0 prosenttia (ed. vuonna 25,4 %) ja hotellien majoitusmyynnin osuus oli 33,3 prosenttia (ed. vuonna 31,5 %). Asetettuja myyntitavoitteita ei täysin saavutettu. Turun Sokos-hotellien yhteinen käyttöaste oli 64,4 prosenttia, kun kaupungin kaikkien hotellien käyttöaste oli 48,7 prosenttia.

Toiminnan tulos suunnitelman mukaisin poistoin oli 10,0 miljoonaa markkaa eli 6,7 prosenttia liikevaihdosta (edellisenä vuonna 5,4 %). Toimialan toimintakateprosentti oli 27,6 prosenttia. Alan yleisiin tunnuslukuihin verrattuna toimintakate oli noin 30 prosenttia korkeampi.

Asiakastytyväisyyden lisääminen oli yksi keskeisimmistä tavoitteista vuoden aikana. Suoritetut asiakastutkimukset osoittivat, että keskeisissä toimipaikoissa yllettiin edellisen vuoden hyvälle tasolle. Tehokkuus mitattuna myynnillä työtuntia kohti parani selvästi. Bonusmyynti toimialalla kasvoi 24,0 prosenttia.

Merkittävimmät investoinnit olivat Ravintola Sampallinnan osto kesällä ja Jazzravintola Birdlandin käynnistys Börsin tiloissa lokakuussa. Sampallinnassa käynnistyi loppuvuodesta merkittävä saneeraus ja ravintola

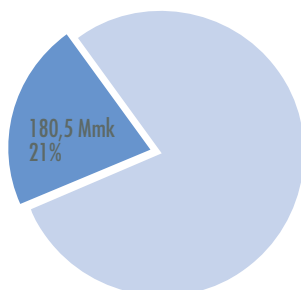
avataan uusittuna keväällä 1997. Muut investoinnit olivat korjaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Erillisiä ravintoloita ja kahviloita oli 17. Työntekijöitä toimialalla oli vuoden vaihtuessa 231 eli 13 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Toimialajohtajana sekä erillisten alan yhtiöiden toimitusjohtajana toimi Jyrki Valanne.

Oy Hotress Ab:n myynti oli 97,8 miljoonaa markkaa, (ed. vuonna 95,4 milj. markkaa). Vuoden lopussa oli yhtiön palveluksessa 123 henkilöä (ed.vuonna 121). Yhtiön toimitusjohtaja oli Jyrki Valanne.

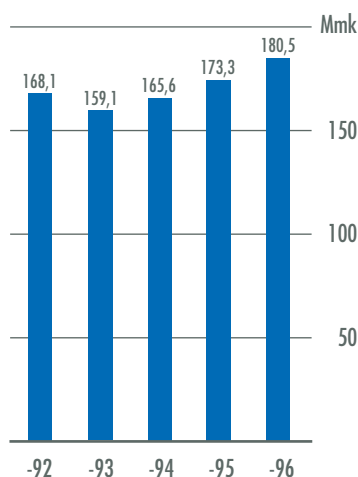
Oy Unitel Ab:n myynti oli 82,7 miljoonaa markkaa (ed.v. 77,9 milj. markkaa). Yhtiön palveluksessa oli 108 henkilöä (ed.vuonna 123). Toimitusjohtaja oli Jyrki Valanne.

TOIMIALAN MYNTIOSUUS

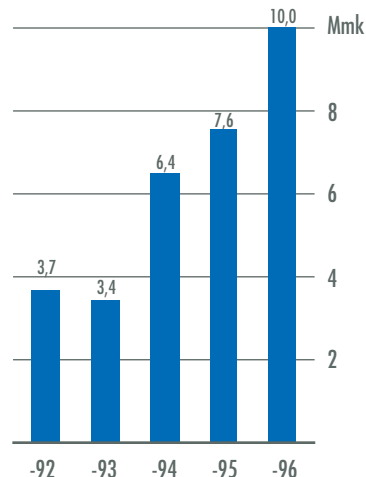

1996

TOIMIALAN MYNTI

TOIMIALAN TULOS
(toiminnan tulos)

TALOUSHALLINTO

Taloushallinto vastasi kertomusvuonna TOK-yhtymän laskentatoimesta, rahoituksesta, sisäisestä tarkastuksesta sekä keskitetyistä henkilöstöpalveluista. Myös ulkopuolisille vuokratut liiketilat sekä asuinhuoneistot olivat taloushallinnon vastuulla. Lisäksi taloushallinto vastasi investointiprojektien valvonnasta.

Taloushallinnon johtajana toimi hallintojohtaja, ekonomi Risto Tuomala. Taloushallinnon investoinneista merkittävin oli loppuvuodesta yhtymän konttoriin asennettu lähiverkko. Koko konsernin hallinnon palveluksessa oli vuoden lopussa 28 henkilöä.

Laskentatoimi

Koko TOK-yhtymän taloushallinto hoidettiin eräitä kiinteistöyhtiötä lukuunottamatta yhtymän konttorissa Turussa. Laskentatoimen lisäksi taloushallinnon rooli asiakasomistajamarkkinoinnissa ja laatutyössä oli kertomusvuonna merkittävä.

Kiinteistöyhtiöt

Räntmestari Oy. Yhtiö omistaa kaksi kiinteistöä Turussa, Tampereentien Prisman kiinteistön sekä huoltamo- ja varastokiinteistön Ruissalontieltä. Yhtiön taseen summa on 29,9 miljoonaa markkaa.

Kiinteistö Oy Ohitus. Yhtiö omistaa Raision Ohikulkutien varressa maa-alueen. Yhtiön taseen summa on 5,7 miljoonaa markkaa.

Oy Eerikinkatu 23, Turku on kiinteistöyhtiö, joka omistaa Hotelli Seura-huoneen kiinteistön. Osakkeet ovat kokonaisuudessaan Oy Hotress Ab:n omistuksessa. Yhtiön taseen summa on 29,5 miljoonaa markkaa.

Kurssi- ja Lomakeskus Oy omistaa Taivassalon Helsingin rannassa tilan, joka käsittää 49 ha maa- ja 93 ha vesialuetta. Alue on varattu osakkaiden henkilökunnan vapaa-ajan viettoon. Turun Osuuskauppa lisäsi vuoden aikana omistusuuttaan

yhtiössä 67,3 prosentista 80,1 prosenttiin ostamalla Salon Seudun Osuuskaupalta sen omistamat osakkeet ja lomamökin. Vähemmistöosakkaiksi jäivät edelleen SOK ja Vehmaan Osuuskauppa. Yhtiön taseen summa on 0,4 miljoonaa markkaa.

Muut kiinteistöyhtiöt. Edellä mainittujen lisäksi Turun Osuuskauppa omistaa enemmistön kolmesta muusta kiinteistöyhtiöstä: Kiinteistö Oy Piiparitorista, Lausteen Liikekeskus Oy:stä sekä Oy Uudenmaanlinnasta. Yhtiöt omistavat liike- ja asuinkiinteistöjä Turussa. Kiinteistö-Oy Futurella ei ollut toimintaa tilivuoden aikana. Mainittujen neljän kiinteistöyhtiön yhteenlaskettu taseiden summa on 8,9 miljoonaa markkaa.

Osakkuusyhtiöt. Turun Osuuskauppa omistaa puoliksi SOK:n kanssa Kiinteistö Oy Kuloisten Kauppakeskuksen osakkeet. Tämän yhtiön sekä Kiinteistö Oy Ohituksen Raisiossa omistamat maa-alueet on kaavoitettu kauppakeskuksen rakentamista varten.

Muut Turun Osuuskaupan osakkuuskiinteistöyhtiöt ovat: Kiinteistö Oy Kaunispirtti (Ivalo), Kiinteistö Oy Kaarinanpirtti (Kaarina), Kiinteistö Oy Lausteenheinä (Turku) ja Säästö-Osuus Oy (Rymättylä).

Merkittäviä osakkuuksia Turun Osuuskaupalla on lisäksi seuraavista kiinteistöyhtiöistä: Kiinteistö Oy Affärscentrum Fastighets Ab (Turku), Kiinteistö Oy Sibeliuksenkatu 3 (Turku), Asunto Oy Linnankatu 19 (Turku), ja Kiinteistö Oy Satokihu (Uusikaupunki).

Koulutus ja palkitseminen

Henkilöstön koulutukseen kiinnitettiin kertomusvuonna edelleen vahvasti huomiota. Kaikkiin toimipaikkojen uudistuksiin liittyi oleellisena osana oman henkilöstön liikeidean mukaiseen toimintaan perehdyttävä koulutus. Myös laatu ja asiakas-omistajuus olivat koulutuksessa keskeisellä sijalla.

Useat henkilöt osallistuivat mikrotietokoneiden käyttäjäkoulutukseen. Itseopiskelua tuettiin.

Edellisen vuoden aikana koekäyttöön otetun Multimediakoulutusohjelman "Multiässän" suoritti vuoden aikana 230 henkilöä. Tavoitteena on, että vuoden 1997 aikana koulutuksen on suorittanut koko henkilöstö.

Vuoden aikana palkittiin henkilökuntaa hyvistä työsuorituksista. Jo kuudennen kerran valittiin TOK-yhtymän vuoden huippumyyjät. He muodostivat samalla huippumyyjäklubin, jonka jäsenet noudattivat vuoden ajan omaa opinto-ohjelmaansa. Klubiin valittujen nimiluettelo on toisaalla tässä toimintakertomuksessa. Uutena palkitsemisen muotona nimettiin vuoden yksiköiksi S-market Loimaa ja ravintola Amarillo.

Työterveydenhuolto

Henkilöstön työterveydenhuollosta vastasi Lääkäriasema Pulssi. Terveysasemalla annettava yleislääkäritasoinen hoito on henkilökunnalle ilmaista. Ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon kuuluivat työhöntulo- ja lakisääteiset terveystarkastukset, ikäryhmätarkastukset, esimiesten kunto- ja terveystarkastukset, terveystarkastukset ja ergonomia.

Henkilökunnan vapaa-ajantoiminta

Henkilökunnan käytössä oli ympäri vuoden Kurssi- ja Lomakeskus Oy:n vapaa-ajanvietoalue Taivassalossa. Lisäksi henkilöstön vapaa-ajanviettoon oli kesäviikonloppuina käytettävissä Tuulenpää-huvila Ruissalossa. Huvila saneerattiin kokous- ja tilauskäyttöön vuoden alkupuolella. Alueelle valmistui myös uusi saunarakennus.

Henkilökunnan liikuntaharrastuksia kannatettiin eri tavoin. Muun muassa Naisten Kuntovitooseen on yhtymän tuella osallistunut 217 henkilöä.

Huoltokonttori

Henkilökunnan huoltokonttorin talletukset olivat tilivuoden päättyessä 5,4 miljoonaa markkaa. Tilejä huoltokonttorissa oli 372.

EDUSTAJISTON JÄSENET

Varsinaiset jäsenet

Nimi	Ammatti	Kotipaikka	Jäsen- alue	Nimi	Ammatti	Kotipaikka	Jäsen- alue
Aarnio Irma	Teknisen työn opettaja	Naantali	1	Rantanen Mika	Koulunjohtaja	Kaarina	1
Aavikko Marja-Leena	Emäntä	Nousiainen	2	Ranti Heikki	Ekonomi	Turku	1
Aho Raija	Hoitoapulainen	Taivassalo	2	Ristisuo Anna-Liisa	Kotitalousopettaja	Yläne	2
Ahtikari Seija	Kotitalousopettaja	Piikkiö	1	Roos Merja	Tarjoilija	Turku	1
Eerola Eila	Apulaisosastonhoitaja	Turku	1	Ruola Pekka	Toimitusjohtaja	Turku	1
Grönroos Leena	Apulaisrehtori, fil.maisteri	Turku	1	Savisaari Terttu	Erytisyopettaja	Turku	1
Haapa-aho Marja-Liisa	Osastonhoitaja	Turku	1	Sippola Kristiina	Emäntä	Paimio	2
Hakalax Marja-Liisa	Työkokeiluohjaaja	Kaarina	1	Suokivi Simo	Projektipäällikkö	Turku	1
Hanski Ilkka	Insinöörikomentaja	Raisio	1	Särvä Jorma	Maanviljelijä	Sauvo	2
Hartonen Tuula	Kotitalousteknikko	Kaarina	1	Tapiola Marketta	Pankkitoimihenkilö	Kaarina	1
Hasselblatt Birgitta	Sihteeri	Turku	1	Thurén Esko	Kirkkoherra	Turku	1
Hiiri Mirja	Tuoteryhmävastaava	Piikkiö	1	Toivonen Maire	Yliääkäri	Kyrö	2
Hiltunen Heli	Prismajohtaja	Turku	1	Tolvas Ari	Toimitusjohtaja	Raisio	1
Hintukainen Lauri	Toimitusjohtaja	Rusko	1	Tuominen Heikki	Sisäinen tarkastaja	Naantali	1
Hurme Leila	Palvelukeskuksen johtaja	Turku	1	Tuominen Lasse	Koulutoimenjohtaja	Raisio	1
Joutsamo Ulla	Johtava hoitaja	Masku	1	Tuomola Margit	Maatilan emäntä	Paimio	2
Kaamanen Simo	Rakennusmestari	Raisio	1	Vaaranen Saara	Osastonhoitaja	Naantali	1
Klimscheffskij Simo	Kunnallisneuvos	Turku	1	Vahtera Helle	Emäntä	Uusikaupunki	2
Koivisto Eila	Tuoteryhmävastaava	Raisio	1	Vehviläinen Margit	Tuoteryhmävastaava	Loimaan mlk	2
Koskinen Marjatta	Pankkitoimihenkilö	Masku	1	Vilppu Seppo	Maanviljelijä	Turku	1
Laaksonen Kari	Maanviljelijä	Sauvo	2	Virtanen Leena	Palvelupäällikkö	Loimaan kunta	2
Lahesmaa Petri	Valt.yo.	Turku	1	Ylitalo Matti	Maanviljelijä	Pöytyä	2
Laitinen Marjukka	Toimittaja	Turku	1				
Lehimo Inkeri	Pääluottamus mies	Turku	1				
Lehtinen Kaarina	Perhepäivähoitaja	Raisio	1				
Leinonen Kauko	Tiedottaja	Turku	1				
Lähteenmäki Hannu	Maanviljelijä	Kaarina	1				
Makkonen Eva-Liisa	Valt. maisteri	Turku	1				
Moberg Johan	Toimittaja	Turku	1				
Mäkisalo Anne	Luokanopettaja	Mynämäki	2				
Niinimäki Lasse	Aluepäällikkö	Loimaa	2				
Ojainmaa Sanna	Maanviljelijä, emäntä	Punkalaidun	2				
Ojala Mikko	Agriarketpäällikkö	Lieto	1				
Onnela Eeva-Maija	Emäntä, herastuomari	Loimaa mlk	2				
Paatero Jaakko	Tekniikan tri	Turku	1				
Paju Pirkko	Kotitalousopettaja	Turku	1				
Penttilä Matti	Talousneuvos	Uusikaupunki	2				
Rantala Kimmo	Varatuomari	Taivassalo	2				

Varajäsenet

Forsell Kirsti	Vastaava sos.hoitaja	Turku	1
Halkosaari Tuula	Apul.kanslisti	Turku	1
Kallioniemi Taisto	Lehtori	Turku	1
Laine Tapani	Maanviljelijä	Mynämäki	2
Nuttunen Inkeri	Tukkumyyjä	Raisio	1
Pispanen Reino	Apulaisjohtaja	Turku	1
Tuominen Matti	Meijeriteknikko	Kaarina	1

Edustajiston kevätkokouksen puheenjohtajana toimi talousneuvos Matti Penttilä ja syyskokouksen toimittaja Marjukka Laitinen.

Varajäsenistä on mainittu ne, jotka ovat osallistuneet vuoden aikana ainakin yhteen edustajiston kokoukseen

JÄSENALUEET:

Alue 1: Kaarina, Lieto, Masku, Naantali, Piikkiö, Raisio, Rusko, Turku.

Alue 2: Alastaro, Askainen, Aura, Karinainen, Kustavi, Lemu, Loimaa, Loimaan kunta, Mellilä, Merimasku, Mietoinen, Mynämäki, Nousiainen, Oripää, Paimio, Punkalaidun, Pöytyä, Rymättylä, Sauvo, Taivassalo, Tarvasjoki, Uusikaupunki, Vampula, Vahto, Velkua, Yläne.

HALLINTONEUVOSTO

Vanto Matti, varatuomari, asianajaja, Raisio, 1996 – 1998, puheenjohtaja	Kytömäki Raili, kotitalousopettaja, Turku, 1994 – 1996	Pursiheimo Terttu, fil.maisteri, lehtori, Turku, 1994 – 1996
Yrjövuori Matti, maanviljelijä, Paimio, 1996 – 1998, varapuheenjohtaja	Lahdenperä Tapani, maanviljelijä, Taivassalo, 1994 – 1996	Puttaa Leila, kotiteollisuusopettaja, Masku, 1996 – 1998
Haavisto Heikki, OTK, agronomi, Raisio, 1995 – 1997	Lauros Tuula, pääluottamusmies, tarjoilija, Merimasku, 1994 – 1996	Rauhala Reijo, rehtori, Turku, 1994 – 1996
Hasselblatt Hans, ekonomi, aluejohtaja, Turku, 1995 – 1997	Lehimo Inkeri, pääluottamusmies, myymäläkassa, Turku, 1994 – 1996	Sinervo Risto, kauppatiet. maisteri, rehtori, Loimaa, 1995 – 1997
Hellstén Jorma, pääluottamusmies, Turku, 1996 – 1997	Lehmusto Jouko, valtiotieteen maisteri, suunnittelupäällikkö, Turku, 1996 – 1998	Soupas Mirja, agronomi, maanviljelijä, Sauvo, 1996 – 1998
Hollmén Timo, maanviljelijä, agrologi, Kaarina, 1995 – 1997	Makkonen Eva-Lisa, valt.maisteri, kaupunginsihteerä, Turku, 1995 – 1997	Sulo Tarja, kotitalousopettaja, Uusikaupunki, 1994 – 1996
Klimscheffskij Simo, toimitusjohtaja, kunnallisneuvos, Turku, 1996 – 1998	Mäki-Laurila Marja-Leena, peruskoulun-opettaja, Punkalaidun, 1996 – 1998	Uotila Usko, opettaja, maanviljelijä, Yläne, 1996 – 1998
Kuusela Kalervo, komisario, Turku, 1994 – 1996	Pelttari Jukka, maanviljelijä, Lieto, 1995 – 1997	Vähä-Kouvola Kaarle, maanviljelijä, Mynämäki, 1995 – 1997

HALLITUS

Autio Veikko, ekonomi, toimitusjohtaja, puheenjohtaja, Turku	Kanerva Reino, kauppat.tohtori, varapuheenjohtaja, Turku	Niemiaho Tapani, kaupallinen johtaja, Turku
Hyssälä Heikki, varatuomari, hallintojohtaja, Turku	Moisio Heikki, maanviljelijä, Piikkiö	Tuomala Risto, ekonomi, hallintojohtaja, Turku

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset

Rehnberg Seppo, talousjohtaja, HTM, Turku	KHT-yhteisö Tilintarkastusotava Oy, Helsinki, päävastuullisena tilintarkastajanaan kauppatiet.maisteri, KHT Matti Hartikainen
Valtare Erja, kauppatiet.maisteri, KHT, Raisio	

Varatilintarkastajat

Pykäläinen Ritva, HTM, Naantali	Viitanen Erkki, HTM, Pirkkala
---------------------------------	-------------------------------

ASIAKASTOIMIKUNNAT

PRISMA TAMPEREENTIE

- Timo Alakoski
- Marja-Terttu Eskeli
- Terhi Lairolahti
- Sisko Ojala
- Ulla Vahtera

PRISMA PIISPANRISTI

- Jorma Haapaniemi
- Leila Hurme
- Mirja Miettinen
- Terttu Pursiheimo
- Paavo Riski
- Marja Sahlstén

W-HERKKU ja TAVARATALO

- Mika Hakala
- Mervi Kujanen
- Hannele Laurmaa
- Leila Malmström
- Erja-Maija Roine

S-MARKET RAISIO

- Simo Kaamanen
- Marjatta Koskinen
- Leena Laiho
- Anneli Suominen
- Ari Tolvas
- Tuula Vainikainen

S-MARKET RAVATTULA

- Olli Lehtisalo
- Kauko Leinonen
- Tiina Martti
- Sari Simola
- Anja Tupala
- Tauno Vainio

S-MARKET PIIKKIÖ

- Seija Ahtikari
- Sirkka-Liisa Heinonen
- Anne Jaakkola
- Niilo Rinta-Risku

S-MARKET PAIMIO

- Riitta Heikkilä
- Arja Kaipainen
- Anne Sillanpää

S-MARKET NAANTALI

- Ritva Mikkola
- Ulla-Maija Nurmi
- Eeva Sariola
- Jouni Tamminen

S-MARKET UUSIKAUPUNKI

- Mirjam Junnila
- Marjatta Kinnunen
- Tarja Sulo
- Helle Vahtera

S-MARKET LOIMAA

- Ulla Eskola
- Aune Kaarina Kuusmin
- Terttu Ojala
- Tuija Paakkunainen
- Tiina Uusitalo

RAVINTOLA AMARILLO

- Timo Järvinen
- Eddy Karlsson
- Tommi Kunnala
- Marjukka Lehto
- Annemari Salonen

LUOTTAMUSHENKILÖT

Inkeri Lehimo, pääluottamus mies ja työsuojeluvaltuutettu, vähittäiskauppa

Marja Kontto, pääluottamus mies, myymäläesimiesliitto

Kyllikki Andersson, työsuojeluvaltuutettu, hotellit ja ravintolat

Tuula Lauros, Oy Hotress Ab, pääluottamus mies ja työsuojeluvaltuutettu

KUNNIA- JA TYÖANSIOMERKIT V. 1996

Tasavallan Presidentin myöntämä Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali: Tuula Mäntylä, Siiri Rosnell, Matti Ruusuvaara, Airi Saari ja Suomen Valkoisen Ruusun mitali: Sirkka-Liisa Mäkilä ja Hilikka Vainionpää.

SOK:n 40-vuotistyyöansiomerkki: tuoteryhmävastaava Maire Mäkinen, tuoteryhmävastaava Tuula Mäntylä, tuoteryhmävastaava Eira Stolt ja prismajohtaja Aila Suvanto.

SOK:n 25-vuotistyyöansiomerkki myyntivirkailija Maija Bergroth, myymäläkassa Tuula Haapanen, varastotyöntekijä Kimmo Keskitalo, tarjoilija Anita Leppäranta, tuoteryhmävastaava Sinikka Mesikämnen, tarjoilija Pirkko Romu, baarimestari Pauli Suokko, elintarvikemyyjä Anja Toivonen, osastosihteeri Sirpa Uotila ja laskuttaja Marja Ängeslevä.

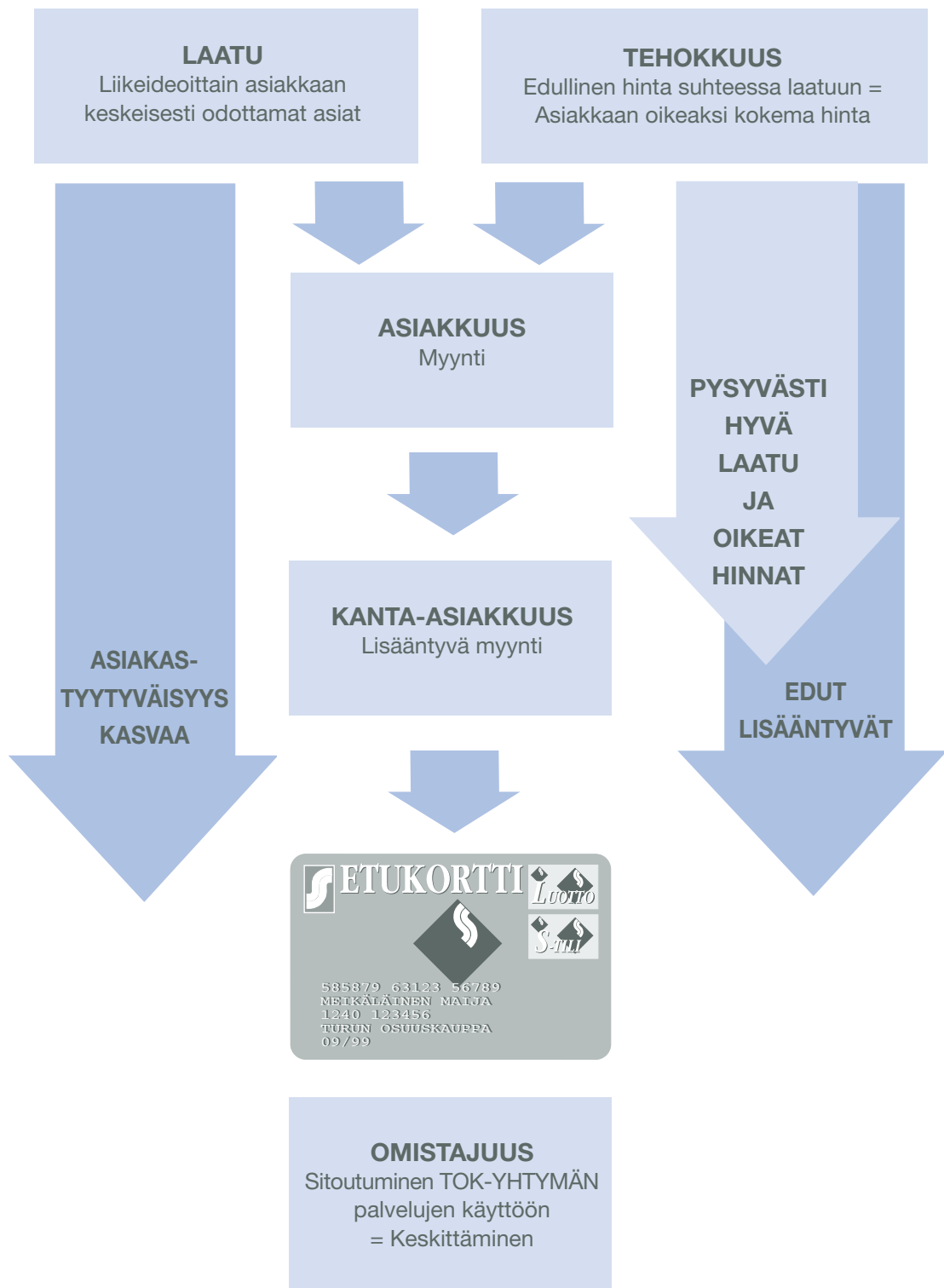
HUIPPUMYYJÄKLUBI

Pirjo Lehtonen, Wiklund- Herkku
Else Oinonen, Wiklund-Herkku
Tove Boström, Prisma Piispanristi
Jaana Heinonen-Helminen, Prisma Piispanristi
Ari Numminen, Prisma Piispanristi
Maire Holi, Prisma Tampereentie
Marke Sjöberg, Prisma Tampereentie
Irja Pietarinen, Prisma Tampereentie
Ulla Moisander, S-market Raisio
Kaarina Sainio, S-market Raisio
Tuija Tuomikanta, S-market Raisio
Airi Laakso, S-market Naantali
Marjaana Moisio, S-market Piikkiö
Mia Karhu, S-market Uusikaupunki
Tuula Haapanen, S-market Loimaa
Helinä Hollstén, S-kauppa Sauvo
Leena Nervi, S-kauppa Taivassalo
Marja-Leena Vuorinen, S-kauppa Kustavi
Terttu Heikkilä, S-kauppa Alastaro
Sami Sirola, Neste Aura
Eira Stolt, S-kauppa Yläne
Rami Virtanen, Börs
Nina Söderblom, Börs
Vuokko Satela, Börs
Elise Palkén, Börs
Marja-Leena Forsberg, SHT
Mats Ljung, SHT
Kati Hesanto, Seurahuone
Nelly Henriksson, Seurahuone
Tuire Suonpää, EG-klubi
Harri Hultin, Amarillo
Jyri Aaltonen, Amarillo
Vesa Palokas, Amarillo
Juha Lähteenmäki, Rico
Mikko Merisaari, Rico
Jouni Vaarala, Rico
Sanna Hintulainen, Rosso Kauppatori
Terjo Salminen, Teini
Semi Leppänen, Teini
Tanja Raunio, Teini
Tuula Huhtala, Poimari
Tiina Hiekkala, Konttori
Kirsi Läksy, Konttori

TOK-YHTYMÄN ORGANISAATIO

JOHTO- RYHMÄ	Veikko Autio Tapani Niemiahio Risto Tuomala Jyrki Valanne Harry Malmberg	Toimitusjohtaja Kaupallinen johtaja Hallintojohtaja Toimialajohtaja Toimialajohtaja	TALOUS- HALLINTO	Hallintojohtaja Konttoripäällikkö Sisäinen tarkastaja Projektipäällikkö	Risto Tuomala Jouni Uusi-Seppä Yrjö Vaaja Simo Suokivi
PÄIVITTÄIS- JA ERIKOISTAVARAKAUPPA	TURUN OSUUSKAUPPA			Kaupallinen johtaja PT-valikoima- ja logistiikkapäällikkö	Tapani Niemiahio Raimo Asukas
	WIKLUND-HERKKU			Myyntiläpäällikkö	Riitta Engblom
	PRISMA Piispanristi			Prismajohtaja	Heli Hiltunen
	Tuoretavarat Teolliset tavarat ja hygienia Vapaa-aika Asuminen Pukeutuminen Asiakaspalvelu			Myyntipäällikkö Myyntipäällikkö Myyntipäällikkö Myyntipäällikkö Myyntipäällikkö Asiakaspalvelupäällikkö	Ari Piironen Leena Sinervä Petri Hurme Tove Boström Ritva Nieminen Riitta Airola
	PRISMA Tampereentie			Prismajohtaja	Aila Suvanto
	PÄIVITTÄISTAVARAT VAPAA-AIKA, ASUMINEN, PUKEUTUMINEN			vt. Myyntipäällikkö Myyntipäällikkö	Outi Laaksonen Kirsti Makkonen
	PRISMA Itäharju			Prismajohtaja	Juha Heinonen
	S-MARKETIT JA S-KAUPAT			Marketpäällikkö	Aino Rindell
	S-MARKET RAISIO S-MARKET UUSIKAUPUNKI - Päivittäistavara - Käyttötavara, tekstiili S-MARKET, PIIKKIÖ S-MARKET, PAIMIO S-MARKET, LOIMAA S-MARKET, LAUSTE, TURKU S-MARKET, NAANTALI S-MARKET, RAVATTULA S-KAUPPA AITTA, SAUVO S-KAUPPA TAIVAKKA, TAIVASSALO S-KAUPPA MAJAKKA, KUSTAVI S-KAUPPA OSUMA, KYRÖ S-KAUPPA AHOS, ALASTARO S-KAUPPA YLÄTORI, YLÄNE KAUPPA-AUTO, KYRÖ I			Marketpäällikkö Myyntipäällikkö Marketpäällikkö Marketpäällikkö Marketpäällikkö Marketpäällikkö Marketpäällikkö Marketpäällikkö Kauppias Kauppias Kauppias Kauppias Kauppias Kauppias Kauppias	Yrjö Tervakangas Pirkko Heikkinen Mauno Vilén Jari Orava Leena Loippo Pentti Jokinen Timo Raninen Marja Kontto Petri Laine Kari Pohjantähti Irma Keskievari Markku Lammensalo Maija Sihvonen Markku Sihvonen Pekka Rahkasuo
	HUOLTAMO- RYHMÄ	HUOLTAMOT			Toimialajohtaja
REITTI OY			Toimitusjohtaja	Harry Malmberg	
	Polttoainemyynti			Vastaava	Aune Maununiemi
	NESTE, AURA NESTE, MYNÄMÄKI NESTE, KOULUKATU NESTE, PIISPANRISTI S-MARKET LOIMAA			Huoltamoesimies Huoltamoesimies Huoltamoesimies Huoltamoesimies Hoitaja	Jari Paju Seppo Heinonen Aune Maununiemi Olli Reponen Reijo Ahonranta
HOTELLIT, RAVINTOLAT JA KAHVILAT	HOTELLIT, RAVINTOLAT JA KAHVILAT			Toimialajohtaja	Jyrki Valanne
	Ravintolat ja kahvilat Sokos Hotels Turku Myyntitoimisto			Kenttäpäällikkö Myyntipäällikkö	Marketta Halonen Jaana Kosonen
	OY HOTRESS AB HOTELLI HAMBURGER BÖRS			Toimitusjohtaja Hotellinjohtaja	Jyrki Valanne Tuija Suominen-Åkerlund
	HOTELLI SEURAHUONE			Ravintolanjohtaja Hotellinjohtaja	Anssi Tähtinen Tuija Suominen-Åkerlund
	HOTELLI KIVITASKU CAFE NIKI CAFE RICO			Ravintolanjohtaja Hotelli-ravintolapääl.	Anssi Tähtinen Hannu Paijula
	OY UNITEL AB ANINKAISTEN KOTILEIPOMO JA OLUTTUPA			Kahvilanhoitaja Ravintolapäällikkö	Birgit Forsman Jouni Tähkäpää
	BIG AMARILLO CAFE EMILIA			Toimitusjohtaja Kahvilanhoitaja	Jyrki Valanne Seija Susi
	EG-KLUBI ERIK XIV			Kahvilanhoitaja Ravintolapäällikkö	Jyri Aaltonen Laila Kohonen
	KIRJURI KIRSTA PUB BRONX			Ravintolapäällikkö Ravintolapäällikkö	Ulla-Maija Jalo Arja Grönholm
	ROSALINDA ROSSO HÄMEENKATU ROSSO KAUPPATORI ROSSO RAISIO			vt. Ravintolapäällikkö Pub-päällikkö	Riitta Jefimoff Tuula Huhtala
RUNOSTUOPPI TEINI RAVINTOLA SAMPPALINNA PIISPANRISTIN PRISMAN KAHVIO			Rossopäällikkö Rossopäällikkö Rossopäällikkö Ravintolapäällikkö Ravintolapäällikkö Ravintolapäällikkö Kahvilanhoitaja	Marjo Elomaa Marje Nurmi Arto Vuori Eija Laine Heli Turve Ulla-Maija Jalo Anja Vaali	

TOK-YHTYMÄN TOIMINTAFILOSOFIA

TOK-YHTYMÄ
TURUN OSUUSKAUPPA
YLIOPISTONKATU 31, 20100 TURKU
PL 186, 20101 TURKU
PUH. (02) 233 2311
FAKSI (02) 231 8017
